

Quinari i Festivitat de la Mare de Déu dels Dolors

Besalú 2011

 Creu de Sant Jordi 2005

www.dolorsdebesalu.cat

VENERABLE CONGREGACIÓ
DE LA MARE DE DÉU
DELS DOLORS DE BESALÚ

*Vós que sou la noia, guardeu la meva mirada
clara i neta i doneu al meu cos salut i força.*

*Vós que sou la dona, beneïda entre totes,
deu-me l'alegria de saber fer feliços als altres.*

*Vós que sou la Mare, prepareu-me a donar
la vida i ajudeu-me a donar-la.*

*Vós que sou tota plena de vida, doneu-me
la joia de viure i que sempre brilli la meva
alegria. Vós que sou la Immaculada, feu que
resisteixi el mal i que lluiti contra la temptació.*

*Vós que sou la Mare del Crist, feu més gran
el meu cor i ompliu-lo amb l'Amor.*

*Vós que sou la Mare de l'Església, obriu el
meu cor a tothom i feu que estimi Crist.*

Benvolguts,

El primer que se m'acut en començar a escriure és la paraula **gràcies** a la Junta de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors.

Gràcies per pensar en mi com a Prior, us asseguro que intentaré no decebre-us, i hi posaré totes les meves forces.

Mireu, jo vaig perdre la meva mare molt joveneta, ja que tenia 23 anys; ella era molt devota de la Mare de Déu dels Dolors i, amb la seva manera de ser, ens va fer viure molt aquesta festa de la Dolorosa. Abans, quan començava el Septenari (començaven els sermons una setmana abans dels Dolors), l'hora d'anar a la prèdica, a casa nostra, era sagrada. I aquesta llavor que va anar posant dins nostre, a mi em va servir perquè volgués conèixer més bé la Mare de Déu.

Quan tenia 32 anys vaig començar a anar a Lourdes amb els malalts (encara hi vaig), i allà m'he anat formant per conèixer més la nostra Mare del Cel, perquè us asseguro que si confiem en **Ella** i resem, ens escolta. Jo us puc dir que he sentit moltes vegades la seva protecció.

Ara voldria dir-vos el que una vegada, en un sermó, deia el bisbe Jaume Camprodon:

“Jesús i Maria no es poden agafar com a taxistes”. I què vol dir això? Doncs que normalment no ens recordem que hi són, però quan tenim alguna desgràcia, tots correm a posar ciris o a resar. I quan ha passat tot, ja no ens en recordem més.

També voldria preguntar-vos: no penseu mai en tot el que va patir la Mare de Déu veient el seu fill estimat amb la seva passió i mort? Jo us asseguro que si, de tant en tant, penséssim una mica en els Dolors de la Nostra Mare del Cel, el món seria ben diferent.

Avui, a la tardor de la meva vida, voldria encomanar-vos l'alegria tan gran que tinc i que la compartíssim tots junts a tots els actes que se celebraran durant tota la setmana. Hi esteu tots convidats!

Anna Maria Gamero i Fauró

Prior

Anna Maria Gamero i Fauró

Nascuda a Besalú el 22 d'abril de 1940.

Professà de congregant el 27 de març de 1953.

Fou comissari l'any 2006.

Comissaris

- Josep Gamero i Fauró
- Carme Gamero i Fauró
- Rosa Ros i Pararols
- Teresa Guardiola i Vallmajó
- Dolors Roura i Gratacòs
- Montserrat Jordà i Ayats
- Irene Serra i Falgarona

Invitació

Avui, a la tardor de la meva vida, voldria encomanar-vos l'alegria tan gran que tinc i que la compartíssim tots junts en tots els actes que se celebraran durant tota la setmana. Hi esteu tots convidats!

Programa d'actes del Quinari i de la Festivitat

Divendres, dia 8:

vespre Celebració Comunitària de la Penitència, a 2/4 de 9 del vespre, a Sant Vicenç.

Dissabte, dia 9: A les 7, missa vespertina, a Sant Pere.

vespre A les 8, acte cultural a la Sala Gòtica de la Cúria Reial:

– Presentació del llibre: *Priors dels Dolors*.

– Presentació de la sardana: *Pels Dolors a Besalú*.

– Presentació del DVD: *La processó i els nens de la Llar d'infants*.

De l'11 al 15 d'abril de 2011

Dilluns, dia 11: A les 8, Corona dels Dolors i missa amb homília.

vespre Predicador: **Mn. Joan Riu i Ferrer**, rector de l'exporiat de Sant Tomàs de Fluvià. Havia estat rector de Roses.

Dimarts, dia 12: A les 8, Corona dels Dolors i missa amb homília.

vespre Predicador: **Mn. Lluís Suñer i Roca**, vicari general del Bisbat de Girona.

Dimecres, dia 13: A les 8, Corona dels Dolors i missa amb homília.

vespre Predicador: **Mn. Martí Amagat i Matamala**, havia estat missioner diocesà i rector d'Arenys de Mar.

Dijous, dia 14: A les 8, Corona dels Dolors i missa amb homília.

vespre Predicador: **Mn. Lluís Solà i Triadú**, rector de la parròquia de Sant Esteve d'Olot i arxiprest de l'Alt Fluvià.

Divendres, dia 15 - FESTIVITAT DE LA MARE DE DÉU DELS DOLORS

matí A les 12, MISSA SOLEMNE, amb acompanyament d'orquestra i cant dels Goigs. Predicador: **Mn. Martirià Pla i Carré**, rector de Besalú i corrector de la VCMDDB.

Seguidament, el prior de l'any passat, el Sr. Josep Juanola i Ribera, farà lliurament del penó al prior d'enguany, la Sra. Anna Maria Gamero i Fauró.

tarda A 2/4 de 5, a l'església de Sant Vicenç, conclusió del Quinari, amb Corona dels Dolors, sermó i cant de la *Salve* pel cor d'apòstols.

A 2/4 de 6, entrada de novicis i professió de congregants.

vespre A les 7, missa, amb acompanyament del Cor Parroquial.

A 2/4 de 9, el cos d'Estaferms i el Maniple de Manaies desfilaran per diferents carrers de la població i aniran a cercar el prior i les autoritats de la vila, respectivament.

Tot seguit, a la plaça de la Llibertat, es lliuraran els premis del Segon Concurs de Dibuix de la Processó de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú.

A continuació es dirigiran cap a l'església de Sant Pere.

A les 9, sortida de la PROCESSÓ, que seguirà l'itinerari acostumat, pels carrers i les places de la vila. A la plaça de la Llibertat, el cor d'apòstols cantarà, com cada any, la *Salve*, amb acompanyament de l'orquestra Costa Brava i seguit de l'*Acatu* pel cos d'Estaferms. Seguidament la processó continuarà per fer l'entrada a l'església de l'antic monestir de Sant Pere.

Seguidament es farà entrega de Marededeus pels seus 15 anys de servei als següents arregladors: Ramon Juncà i Gratacós, Jordi Juncà i Parés, Marc López i Alabert i Meritxell Vaquero i Juanola.

En acabar la processó, acompanyarem el prior a casa seva per tal d'escoltar el seu discurs d'agraïment i comiat.

Processó dels Dolors

Personatges

JESÚS

Antoni Casabó i Majó

APÒSTOLS

Fidel Balés i Juanola

Ernest Bassols Lladó

Joan Corominas i Sala

Manel Fernández i Brugués

Jordi Gran i Umbert

Francesc Grau i Gratacós

Narcís Lagares i Corominas

Emili Oromí i Montagut

Jaume Riu i Roura

Miquel Torrent i Caritg

Xavier Torrent i Fuentes

Daniel Viñas i Juanola

ACOMPANYANTS COR D'APÒSTOLS

Sergi Díaz i Muñoz

Joan Grèbol i Roura

Francesc Mas i Serra

Jordi Pèlachs i Farcy

Manuel Rodríguez Garcia

DIRECTOR

Jaume Cristau i Brunet

CANT DE LA PASSIÓ

Lluc Bassols i Pérez

CORNETA

Salvador Buch i Castañer

VERÒNICA

Rosa Ramon i Ros

JESÚS

Eloi Puigdemont i Balés

CIRINEU

Eduard Bellapart i Rubert

JUEUS

Miquel Àngel Mateos i Jiménez

Alfons Oller i Sala

Bibiana Cruz i Balés

Jordi Jordà i Segura

Xavier Vila i Sala

Anna Jordà i Mas

PORTADORS DEL SANT CRIST

Josep Farcy i Costa

Jordi Boix i Serra

Lluís Teixidor i Teixidor

Josep Maria Rost i Felip

Lluís Teixidor i Torra

PORTADORS DE LA MARE DE DÉU

Santiago Gratacós i Quintana

Andreu Prujà i Roca

Aquest any són portadors els veïns del carrer del Pont Vell i de la plaça de la Llibertat.

Formació d'Estaferms

CAPITÀ

Joan Cabratosa i Pla

ABANDERAT

Emili Carrasco i Sánchez

Acompanyants:

Joan Molas i Teixidor

Lluís Rubirola i Juncà

BANDA

Tambors:

Àngel Sánchez i Herreros

Lluís Torrent i Bach

Marc Vaquero i Garrido

Joan Frigola i Torrent

Jesús Banal i Navarro

Lluís Busquets i Ferrés

Bombos:

Albert Juanola i Quintana

Francesc Ferrés i Vergés

Adrià Vázquez i Vives

Flautes:

Mireia Dòsil i Bonmatí

Teresa Argelés i Pairó

Maria Solavera i Pons

Natàlia Vergés i Cruz

Àfrica Félez i Barragán

Cora Masmitjà i Roura

Jessica Mazzioti Corominas

Maria Vázquez i Vives

Júlia Masmitjà i Roura

SOLDATS:

David Brunzel i Casals

Jordi Boix i Juanola

Pere Ventura i Mas

Josep M. Lagares i Roset

Guillem Gratacós i Roca

Jordi Pujolar i Senpau

Ferran Cuevas i Boix

Gerard Portas i Balateu

Jordi Hurtós i Rovira

Xavi Lagares i Puig

Jordi Solà i Codony

Eloi Masoliver i Soler

David Buch i Pérez

Jonatan Porras i Córdoba

Francesc Solavera i Pons

Pol Trunyó i Torcal

RESERVES:

Dani Molas i Teixidor

Blanca Gainza i Pont

Paula Gibert i Roset

Ingrid Carreró i Plana

Maria Trunyó i Torcal

Imma Juanola i Argente

Arrengladors

Octavi Balés i Juanola
Jordi Juncà i Parés
Ramon Juncà i Gratacós
Marc López i Alabert
Meritxell Vaquero i Juanola
Gemma Guix i Feixas
Mireia Juncà i Genové

Tània Murillo i Juanola
Eduard Juncà i Parella
Alba Riera i Guix
Montse Rubirola i Juncà
Jordi Juncà i Parella
Isidre Bellapart i Bosch

Formació del Maniple de Manaies

POTENTIORS

Roger Carreró i Coromines
Pau Garcia i Bassols
Marc Lagares i Palacios
Roger Torrent i Serra
Àlex Torres i Pleite
Lluís Trayter i Puig

AQUILIFER

Pere Sànchez i Banal
Sasha Falgueras i Pla
Roger Sucarrats i Masgrau

BANDA TIMBALERS

Vicenç Bosch i Juanola
Quim Casellas i Jou
Isaac Jarillo i Bonet
Lluís Juncà i Parés
Narcís Lagares i Gamero
Ricard Serra i Regalat

BANDA BOMBOS

Quim Carreró i Busquets
Roger Galceran i Surina
Antonio Luengo i López

SIGNIFER BANDA

Jordi Farcy i Bermejo
Adrià Guardiola i Ros
Adrià Lagares i Palacios

BANDA PIFRES

Jordi Balateu i Sarola
Clàudia Batlle i Pont
Stefi Batlle i Pont
Enric Guardiola i Pijaume
Regina Juncà i Ramon
Joaquim Quintana i Vilà
Enric Rost i Felip
Francesc X. Sala i Brunsó
Cristina Torres i Pleite
Miquel Vilagran i Viñas

COMANDAMENT

Jesús Batlle i Auguet
Jordi Lagares i Mir
Pau Trill i Iglesias

ORDRES

Manel Juncà i Ramon
Marc Carreró i Coromines

SIGNIFER OPTIADA

Jaume Pont i Colom
Marc Cortada i Canals
Marc Soy i Ferrés

OPTIADES

Ferran Duran i Abulí
Arnau Fàbrega i Ramon
Joan Ferrés i Costa
Joan Genebat i Ribera
Jordi Ginestera i Sarola
Joaquim Grau i Castanyer
Jacint Güell i Sànchez
Jordi Lagares i Roset
German Mas i Hormigo
Bernat Parés i Figueras
Albert Pla i Planas
Josep Pujol i Serra
Francesc Reig i Saubí
Carles Reixach i Estañol
Ramon Rodríguez i Ortiz
Miquel Sucarrats i Portella
Jordi Teixidor i Peracaula
Genís Tenas i Mañas
Àlex Torres i Sànchez
Albert Trayter i Puig

ESTENDARD MANIPLE

Martí Guillamet i Comamala
Martí Guillamet i Gala
Albert Vidal i Peracaula

RESERVES

Nacho Armillas i Guardiola
Guillem Parés i Figueras

Taules de puntuació de plantilles

Manaies

En actiu en els anys	1970-2010	2011	Total
1 Jesús Batlle i Auguet	39	1	40
2 Jordi Lagares i Roset	34	1	35
3 Àlex Torres i Sánchez	32	1	33
4 Narcís Lagares i Gamero	31	1	32
5 Joaquim Casellas i Jou	28	1	29
6 Enric Guardiola i Pijaume	27	1	28
7 Pere Sánchez i Banal	27	1	28
8 Martí Guillemet i Comamala	27	1	28
9 Miquel Vilagran i Viñas	26	1	27
10 Carles Reixach i Estanyol	26	1	27
11 Miquel Sucarrats i Portella	26	1	27
12 Xavier Sala i Brunsó	25	1	26
13 Lluís Juncà i Parés	24	1	25
14 Joaquim Carreró i Busquets	24	1	25
15 Antonio Luengo i López	24	1	25
16 Ricard Serra i Regalat	22	1	23
17 Vicenç Bosch i Juanola	20	1	21
18 Jordi Balateu i Sarola	19	1	20
19 Enric Rost i Felip	18	1	19
20 Stefi Batlle i Pont	18	1	19
21 Joan Genebat i Ribera	17	1	18
22 Jacint Güell i Sánchez	17	1	18
23 Joaquim Grau i Castañer	17	1	18
24 Jordi Teixidor i Peracaula	17	1	18
25 Joan Ferrés i Costa	17	1	18
26 Jaume Pont i Colom	16	1	17
27 Ramon Rodríguez i Ortiz	15	1	16
28 Regina Juncà i Ramon	15	1	16
29 Manel Juncà i Ramon	12	1	13
30 Martí Guillemet i Gala	12	1	13
31 Albert Vidal i Peracaula	11	1	12
32 Jordi Farcy i Bermejo	11	1	12
33 Jordi Ginestera i Sarola	10	1	11
34 Arnau Fàbrega i Ramon	9	1	10
35 Isaac Jarillo i Bonet	9	1	10
36 Clàudia Batlle i Pont	8	1	9
37 Francesc Reig i Saubí	8	1	9
38 Nacho Armillas i Guardiola	8	1	9
39 Marc Lagares i Palacios	8	1	9
40 Albert Pla i Planas	7	1	8
41 Albert Trayter i Puig	6	1	7
42 Cristina Torres i Pleite	6	1	7
43 Roger Sucarrats i Masgrau	6	1	7
44 Roger Carreró i Coromines	6	1	7
45 Àlex Torres i Pleite	5	1	6
46 Lluís Trayter i Puig	5	1	6
47 Bernat Parés i Figueras	4	1	5
48 Quim Quintana i Vilá	4	1	5
49 Genís Tenas i Mañas	4	1	5
50 Marc Cortada i Canals	4	1	5
51 Sasha Falgueras i Pla	4	1	5
52 German Mas i Hormigo	3	1	4
53 Ferran Duran i Abulí	3	1	4
54 Josep Pujol i Serra	2	1	3
55 Adrià Guardiola i Ros	2	1	3
56 Pau Garcia i Bassols	2	1	3
57 Roger Torrent i Serra	2	1	3
58 Roger Galceran i Surina	1	1	2
59 Guillem Parés i Figueras	1	1	2
60 Adrià Lagares i Palacios	1	1	2
61 Marc Soy i Ferrés	1	1	2
62 Jordi Lagares i Mir	1	1	2
63 Marc Carreró i Coromines	1	1	2
64 Pau Trill i Iglesias	1	1	2

Estaferms

En actiu en els anys	1970-2010	2011	Total
1 Joan Cabratosa i Pla, Capità	32	1	33
2 Àngel Sánchez i Herrerros	27	1	28
3 David Brunzel i Casals	26	1	27
4 Albert Juanola i Quintana	23	1	24
5 Francesc Ferrés i Vergés	23	1	24
6 Jordi Boix i Juanola	22	1	23
7 Guillem Gratacòs i Roca	21	1	22
8 Ferran Cuevas i Boix	21	1	22
9 Jordi Pujolar i Senpau	21	1	22
10 Pere Ventura i Mas	19	1	20
11 Mireia Dòsil i Bonmatí	18	1	19
12 Teresa Argelés i Pairó	18	1	19
13 Lluís Torrent i Bach	18	1	19
14 Josep M. Lagares i Roset	18	1	19
15 Xavi Lagares i Puig	17	1	18
16 Jordi Hurtós i Rovira	16	1	17
17 Gerard Portas i Balateu	16	1	17
18 Natalia Vergés i Cruz	15	1	16
19 Emili Carrasco i Sánchez	13	1	14
20 Joan Frigola i Torrent	11	1	12
21 Maria Solavera i Pons	8	1	9
22 Marc Vaquero i Garrido	8	1	9
23 Eloi Masoliver i Soler	7	1	8
24 Jordi Solà i Codony	6	1	7
25 David Buch i Perez	6	1	7
26 Jonatan Porras i Córdoba	6	1	7
27 Jesús Banal i Navarro	6	1	7
28 Francesc Solavera i Pons	5	1	6
29 Cora Masmijtjà i Roura	5	1	6
30 Adrià Vázquez i Vives	4	1	5
31 Lluís Busquets i Ferrés	4	1	5
32 Pol Trunyò Torcal	4	1	5
33 Jessica Mazzioti Corominas	4	1	5
34 Maria Vázquez i Vives	4	1	5
35 Júlia Masmijtjà i Roura	4	1	5
36 Àfrica Féliz Barragàn	3	1	4
37 Lluís Rubirola i Juncà	3	1	4
38 Joan Molas i Teixidor	3	1	4
39 Blanca Gainza Pont	1	0	1
40 Paula Gibert Roset	1	0	1
41 Ingrid Carreró Plana	1	0	1
42 David Molas i Teixidor	1	0	1
43 Maria Trunyò Torcal	1	0	1
44 Irene Bartolí i Juanola	16	0	16
45 Imma Juanola i Argente	17	0	17

Membres que han passat a la reserva

En actiu en els anys	1970-2010	Total
Manel Ramon Sánchez	32	Reserva
Pere Carreró i Busquets	32	Reserva
Antoni Robles i López	31	Reserva
Jospe Lagares i Gamero	25	Reserva
Joan Balateu i Gelada	23	Reserva
Jordi Sala i Brunsó	22	Reserva
Jordi Falgarona i Bertran	19	Reserva
Joan Estela i Roura	17	Reserva
Xavier Guardiola i Teixidor	17	Reserva
David València i Buixeda	16	Reserva
Francesc Mas i Serra	15	Reserva
Martí Gironell i Gamero	10	Reserva
Joan Comas i Tubert	6	Reserva
Isaac Puigdemont i Balés	6	Reserva
Marc Brunet i Bragulat	4	Reserva
Marina Fàbrega i Ramon	3	Reserva

Moviment de la Congregació dels Dolors

Congregants que van professar el 2010

HOMES

Clemente i Chueca, Àlex
Font i Falgàs, Marc
Torrent i Serra, Roger
Uriel i Gómez, Luciano

DONES

Soy i Ferrés, Laura
Tubert i Tutusaus, Marta

Aspirants a congregant admesos durant el 2010

HOMES

Boix i Puigdevall, David
Boix i Serra, Jordi
Cortada i Canals, Marc
Cortada i Oliveras, Pere
Gainza i Pont, Martí
Hopital i Ribas, Lluís
Mas i Hormigo, German
Sala i Barris, Albert

DONES

Barris i Curquejo, Anna
Cabratosa i Pons, Joana
Falgàs i Carbó, Carme
Ferrando i Alcoberro, Laura
Garcia i Guix, Joana
Guix i Mir, Bruna
Guix i Tubert, Laura
Hospital i Vergés, Clara
Mas i Moya, Laia
Moreno i Acoverro, Natàlia
Moya i Naves, Maria Carmen
Sala i Barris, Laia
Trill i Iglesias, Clara
Vidal i Vila, Alba
Vila i Tortajada, Judith

Congregants morts durant el 2010, per les ànimes dels quals se celebrarà la missa els dies següents

Enriqueta Boix i Font	dia 10, a les 12 hores
Joaquima Feu i Estela	dia 11, a les 20 hores
Pilar Jou i Camps	dia 12, a les 20 hores
Arnau Cerro i Vendrell.	dia 13, a les 20 hores
Jaume Busquets i Font	dia 14, a les 20 hores
Josep Maria Cabratosa i Dènia	dia 15, a les 12 hores
Bonaventura Mañach i Soler	dia 15, a les 19 hores
Carme Mont i Buixeda.	dia 15, a les 19 hores

Moviment parroquial 2010

Baptismes

Oriol Martín Gayolà, 21-03-2010

Quim Descamps Oliveras, 17-04-2010

Maria Ayats Fernàndez, 21-03-2010

Clara Ceva Lluengo, 07-05-2010

Anna de Toro Costejà, 20-06-2010

Laia Serra Pujol, 26-06-2010

Marina Serra Juan, 27-06-2010

Ferran del Olmo Nadal, 03-07-2010

Guerau Colominas Soler, 10-07-2010

Mireia Pastoret Molina, 29-07-2010

Isona Batista Vidal, 01-08-2010

Cesc Padilla Frigola, 01-08-2010

Jan Ferrer Frigola, 08-08-2010

Juna Ferrer Frigola, 08-08-2010

Biel Garcia Sararols, 18-09-2010

Clàudia Güell Martín, 21-11-2010

Arnau Montila Masmitjà, 19-12-2010

Primera Comunió

A la Parròquia de BESALÚ, el 30 de maig de 2010

Alex Casals Ortega

Clara Ceva Luengo

Santiago Clemente Chueca

Irina Ensesa Jofre

Marc Ensesa Jofre

Arnau Gran Romero

Ona Jou Oliveras

Ferran Mateos Nogué

Ivan Porrás Cáceres

Anna Serrat Farrés

Natàlia Vila Tortajada

Carina Vilagran Tubert

CATEQUISTES:

Sabina Oliveras

Teresa Oliveras

Professió de Fe (Comunió Solemne)

Laura Ferrando Alcoberro

Maria Guardiola Ros

Glòria Vázquez Vives

Emma Vilagran Leal

Paula Torrent Serra

Judit Vila Tortajada

Mercè Gratacós Mulleras

Albert Juanola Sanchez

Roger Torrent Serra

Àlex Torres Pleite

Anna Jordà Mas

Dani Molas Teixidor

CATEQUISTA:

Rosa Ros

Matrimonis

Edin-Dagoberto Moran Franco amb Gemma Calveras Perarnau, 10-04-2010
Ferran Brugalada Riu amb Alexandra Cat Rodríguez, 08-05-2010
Rafael Pérez Cañas amb Raquel Soler Carmona, 12-06-2010
Carmelo Rueda Illesca amb Cristina Esteras Farcy, 19-06-2010
Daniel de Ribot Martínez amb Mercè Sané Tresserra, 23-06-2010
Fernando del Olmo Rivera amb Natàlia Nadal Martínez, 03-07-2010
David Ribas Romagós amb Cristina Sanz Serra, 23-07-2010
Claudi Sala Corominas amb Camilla Perrotta López, 28-08-2010
Josep Perarnau Verdaguer amb Alícia Camps Serrar, 11-09-2010
Francesc Realp Pardo amb Sol Jaumandreu de Mir, 18-09-2010
Marçal Nebot Mañà amb Montserrat Dalmau Juanola, 09-10-2010

Difunts - Exèquies

Francesc Rodrigo Graells, 31-12-2009	María José González, 17-06-2010
Carles Serra Burgas, 09-01-2010	Francisco Cabañas Quintana, 30-06-2010
Antònia Colom Expósito, 19-01-2010	Joan Serra Quintana, 15-07-2010
Vicente-Miguel Tortajada Sales, 01-02-2010	Roser Vergés Caixàs, 16-08-2010
Enriqueta Boix Font, 17-02-2010	Anna Ferrés Vergés, 04-09-2010
Joaquima Feu Estela, 05-03-2010	Celestina Aguado Antón, 15-09-2010
Joan Vila Plana, 03-04-2010	Joan Nonell Bosch, 15-09-2010
Jaume Busquets Font, 07-04-2010	Josep-Maria Cabratosa Dènia, 10-10-2010
Joan Falgarona Bosch, 13-04-2010	Francisco Borrego Corro, 02-11-2010
Amor Martino Martino, 20-04-2010	Bonaventura Mañach Soler, 30-11-2010
Emília Prujà Caritg, 23-04-2010	Enric Estarriola Boix, 02-12-2010
Pilar Jou Camps, 24-04-2010	Martí Quintana Surroca, 09-12-2010
Francisca Cintado López, 24-04-2010	Pere Martí Camós, 15-12-2010
Carme Mont Buixeda, 28-04-2010	Arnau Cerro Vendrell, 22-12-2010
Bartomeu Masias Gironès, 08-05-2010	Vicenta Prujà Serra, 30-12-2010
Francisca Solé Feliu, 02-06-2010	

Acte Cultural 2011

Tal com ja vàrem iniciar l'any passat, el dissabte abans del dia dels Dolors, el dia 9 d'abril, just després de la missa vespertina, tindrà lloc, a la Sala Gòtica de la Cúria Reial, l'acte cultural que anualment organitza la Congregació dels Dolors. Aquest any presentem tres treballs ben variats: un de documental, l'altre sonor i l'altre visual.

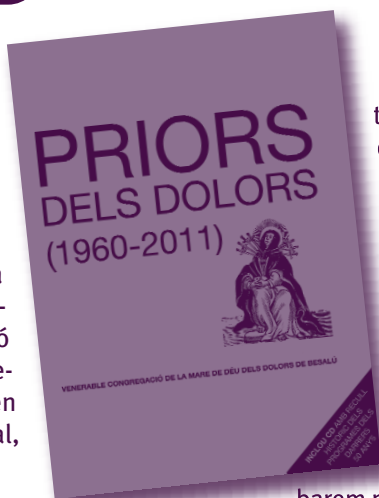
El llibre “*Priors dels Dolors*”

Es tracta de la recopilació de les portades de tots els programes de la Festa que han aparegut des de l'any 1960 fins al 2011. Al llibre, també s'hi inclou la presentació del Prior de cada any i la foto que apareixia en el programa. Tot això acompanyat de fotos de tots els temps i molt important, un CD a l'interior on podrem trobar, escanejades, totes les pàgines de tots els programes d'aquests anys. Aquest llibre s'ha pogut editar gràcies al patrocini de l'empresa Metalquimia que, com sempre, col·labora desinteressadament per a la Congregació dels Dolors.

És un orgull, com a membres de la Congregació dels Dolors i com a besaluencs, poder presentar un treball amb una preparació tan acurada. De segur que tots els que estimem els Dolors tindrem un record magnífic del passat més recent de la nostra Festa.

Sardana “*Pels Dolors a Besalú*”

En Narcís Lagares, arran del nomenament de la seva esposa Anna Maria Gamero com a Prior de 2011, ha volgut dis-

tingir la tasca de la Junta de la Congregació dedicant-nos una sardana que es diu *Pels Dolors a Besalú*. Aquesta sardana, que és l'última que ha compost en Narcís, està inspirada en diferents temes que ens recorden la diada del Divendres dels Dolors.

Sobre la sardana, trobarem més informació en l'entrevista que l'Ernest Bassols li fa a les pàgines d'aquest programa.

DVD “*La processó i els nens de la Llar d'infants*”

Des de fa uns quants anys, les mestres de la Llar d'infants de Besalú dediquen bona part de les setmanes anteriors als Dolors a ensenyar als nens les peculiaritats de la nostra Processó. Preparen manualitats relacionades amb la processó, les disfresses, les cançons i, fins i tot, els nens reben la visita d'algun Manaia i Estaferm guarnit per a l'ocasió. Per últim, durant la Setmana dels Dolors, mestres i nens van a veure en Manel Ramon a la Sagristia de Sant Pere, que els ensenya tots els vestits dels diferents passos i els fa desfilar amb els cascos, les cuirasses i les vestes. La veritat és que les mestres esmercen moltes hores en la preparació de les activitats que duen a terme, però elles sempre diuen que ho fan amb molta il·lusió. La Maria Solavera ha preparat un DVD que és una petita mostra de totes aquestes singularitats de la Llar d'Infants durant els dies que precedeixen la Processó.

“Pels Dolors a Besalú”

*En Narcís Lagares i Corominas, membre del Cor d'Apòstols i director del Cor Parroquial de Besalú, acaba de compondre una nova sardana que ha volgut dedicar a tota la Junta de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors i que porta per nom **Pels Dolors a Besalú**.*

- **Narcís, ens podries explicar per què t'has decidit a fer una sardana dedicada a la festa dels Dolors de Besalú?**
- Per la Festa Major de l'any 1989, vaig demanar a Manel Saderra Puigferrer si ens podria fer una sardana basada en els *Goigs de Sant Prim* i la *Salve dels Dolors*. Així va néixer *Besalú. Alba de Catalunya*. Més tard, amb motiu del 25è aniversari del Foment de la Sardana, vaig proposar a Albert Font, trompeta de La Principal de la Bisbal, si ens podria compondre una sardana, inspirada també en la *Salve*, ja que considerava que si el mestre Saderra Puigferrer havia utilitzat com a tema principal només el primer solo (*AD TE CLAMAMUS*), l'Albert Font podria fer servir el tema del segon solo (*ET IESUM BENEDICTUS*).
- **I no va ser així?**
- No, el mestre Font va fer una bonica sardana anomenada *Sons de festa a Besalú*, però també va utilitzar, amb moltes variacions, el primer solo com a tema principal.
- **Entenc que la sardana que ara s'estrenarà tindrà, doncs, com a tema el segon solo?**
- A mi, personalment, sempre m'ha agradat més aquest segon. Ja des de petit, quan el cantava en Pere Roca (*Peret Valenciana*), o quan més tard el va cantar en Pere Surroca, o ara en Miquel Torrent.
- **Has fet servir altres temes, a més de la *Salve*?**
- Sí, en els curts hi deixo sentir el *Miserere* que es canta en començar la

PELS DOLORS A BESALÚ

Narcís Lagares

37 X 73

Processó, l'*Stabat Mater* i l'*Aligot*, totes elles amb variacions. Els llargs comencen amb “Oh Santíssima”, i continuen –amb un diàleg de tible i tenores– del segon solo de la *Salve*, però invertit. Al salt petit utilitzo la primera part de “Formosa sou”, que es canta durant la missa de la tarda, i en el salt gran domina la segona part de “Formosa sou”,

amb contracant del segon solo de la *Salve*, que ja s’ha sentit en el solo de tible i tenores. Tot això, evidentment, amb moltes variacions.

Moltes gràcies, Narcís. Esperem gaudir-la ben aviat.

Ernest Bassols Lladó
Vocal d’ Apòstols de la VCMDDB

Ser congregant avui

Vivim en un context social complex i contradictori en què es detecta una gran distància entre fe i cultura. La desaparició de les seguretats i la creixent sobrevaloració de la vida privada va en perjudici de la comunitària.

En el passat, les persones creixien sabent com ser congregants, ho aprenien extrapolant-ho de la seva família i de la seva parròquia. Avui, sembla que l'absència de principis i de normes personals que donen sentit i orientació a la pròpia existència és una font important de malestar i de neguit. Tot fa pensar que som éssers fragmentaris i poc coherents, cosa que fa que els sentiments, a vegades, siguin contradictoris i els objectius contraposats, ja que sobreviïm enmig de la inestabilitat de les fluctuacions de múltiples corrents interns.

El fet de ser congregat avui va molt lligat a la comunitat. En aquest sentit, el bisbe emèrit de Solsona, Jaume Traserria i Cunillera, autor de cartes pastorals basades principalment en la condició humana i de la realitat quotidiana, afirma, en el seu recent llibre *Escrits Pastorals*, que la Bíblia es podria resumir en el versicle 3:20 de l'Apocalipsi: "No veus que estic trucant a la porta? Si algú escolta la meua veu i l'obre, entraré a casa seva i soparé amb ell, i ell amb mi". El text es refereix concretament a l'Eucaristia i a la invitació a portar una vida plenament cristiana.

El congregant de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú és conscient de la importància i del sentit de viure una veritable vida cristiana. Aquest és el ferm missatge que, en les reunions de preparació dels aspirants a congregat, havia transmès el recordat mossèn Eudald Vilà i Canal, exrector de la Parròquia de Besalú i corrector emèrit de la nostra Venerable Congregació, tasca que continua transmetent el benvolgut rector i corrector actual mossèn Martirià Pla i Carré.

Allò que ens defineix com a congregants és una opció de vida que té com a referent l'Orde de Vida Servita i, en definitiva, l'Evangeli. Ens identifiquem pel que volem ser, la nostra identitat no està en el que és la nostra vida, sinó on posem el centre de la nostra vida. És fonamental viure el fet de ser congregant com una font d'esperança i d'alliberament. Això no està exempt de reptes, ja que la desaparició de les seguretats absolutes i dels valors que durant molt de temps havien guiat amb sentit la nostra existència han donat pas a postures pròximes al relativisme.

En la cultura de la família, s'hi succeïxen les transformacions més rellevants. Per això, és essencial d'alimentar-nos espiritualment de manera personal i també en parella, ja que l'experiència de família amplifica la nostra personalitat. Per exemple, sabem que la pregària no

Cerimònia d'Aspirants a Congregant de 2010.

és un ritual que canvia les coses, però és una experiència que canvia la manera que tenim nosaltres de fer les coses, i és una vivència que també podem fer dins la comunitat familiar.

L'experiència de fe es concreta amb la transformació interior i principalment en l'apropament a l'altre, en el fet d'esdevenir pròxims, que potser en el moment present encara resulta més decisiu, ateses les circumstàncies morals i culturals actuals. Tots som cri-

ats a ser solidaris, per tant, és necessari remarcar el valor afegit que ser congregant aporta en aquest compromís solidari; la paraula i l'acció del congregant han de mostrar la seva autenticitat en tot moment. L'egoisme d'uns i altres ens fa incapaços de llegir els signes tant en les esperances com en les tristeses. La solidaritat fa obrir els ulls a la fraternitat que uneix els homes, i la fe només serà creïble i significativa en la mesura que expressi i configuri les realitats presents. Avui calen decisions arrelades

cristianament i compartides comunitàriament que permetin mostrar el que acceptem i manifestar en què confiem.

Ser congregant avui i sempre és la trobada personal amb la Verge, l'atenta escolta de la paraula de Déu, renovar la il·lusió i les motivacions de ser cristians, practicar la vida contemplativa i del silenci i, sobretot, portar un estil de vida cristià que deixi empremta i que arrelhi.

En la praxi del congregant, la fe hauria de mostrar-se en les seves obres i en la seva conducta, i així exterioritzar que no existeix incoherència amb els valors de l'església. El que se'ns exigeix avui és confessar la nostra fe i plantejar-nos les exigències del nostre temps.

En el fons, viure com a congregat és afrontar la realitat sense por al repte que l'experiència de Déu formi part de la nostra vida. Manifestar-ho és necessari. L'aplicació de la fe ajuda a donar sentit, il·lusió i esperança a les nostres vides. El respecte mutu entre nosaltres és fonamental. La proposta de Jesús és clara: "Tracteu els altres tal com voleu que ells us tractin" (Lc 6:31).

Tot sovint, els congregants experimenten serioses dificultats per connectar la fe amb les experiències humanes que marquen el ritme de la nostra vida; senten una dicotomia entre les pròpies opcions i les afirmacions de principis, i la

pròpia vida de cada dia. El sentit de la veritat, accentuat per l'essència de ser congregant, pot semblar insegura per fora, assetjada contínuament pel dubte, però per dintre és una roca tan sòlida com l'amor d'una mare o d'un pare.

En l'Evangeli de Sant Lluc se'ns narra la coneguda paràbola del bon samarità (Lc 10: 25-37), allà es troba la resposta que caldrà contextualitzar en el temps i en l'espai per posar en pràctica viure essencialment com a congregant i, en definitiva, com un autèntic cristià.

La Junta de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú, Tercer Orde Servita, expressa la seva convicció que, si la comunitat cristiana en conjunt visqués veritablement així la vida en les seves activitats quotidianes i en les seves afectivitats, la transformació del món es trobaria en el bon camí.

Jordi Juncà i Parés

Mestre de Cerimònies de la VCMDDB

Anna Maria Gamero i Fauró

A Can Lagares del Pont l'ambient és doblement devot. Una és devoció catòlica. Records de viatges a Lourdes, Montserrat o a Terra Santa. L'altra és l'amor per Besalú, fotos velles i fotos noves. I tot suma el dia dels Dolors. Anna Maria Gamero va néixer el 22 d'abril del 1940, l'1 de desembre del 1962 es va casar amb Narcís Lagares Corominas i té dos fills, Josep i Narcís, i cinc néts.

– Des de quan sou congregant?

– Des que vaig fer la comunió solemne. Entràvem l'any de la comunió solemne i professàvem l'any següent. És el que es feia abans i ara no es fa. No sé per què.

– No hi veieu cap explicació?

– La gent avui no va gaire a missa. Ara només van a missa, si és que hi van, un

cop al mes: el dia que fan la missa familiar amb els fills. Abans hi anàvem cada diumenge; tant hi podíem anar sols com amb els pares. Ara sola, la mainada no hi sol anar, a missa. Això es refreda... Tenim una ànima i l'hem d'alimentar.

– La mainada sol avorrir-se a missa.

– Hi ha mossens avorrits... Per a la mainada potser sí que és avorrida. Per això ja es fa missa familiar. Mira, Salvador, no s'hi aprèn res de dolent, a l'església.

– Si més no, valors positius.

– Es relacionen, hi ha comunió. Aquest sistema d'ara no em va. No sóc missaire, però, si sóc a casa i hi puc anar cada dia, hi vaig. Però si un diumenge no hi puc anar, no passa res. Si no hi podem anar el diumenge, hi anem el dissabte. Si és mitja

L'Anna Maria amb les seves amigues a la processó de 1957.

2006. Fent de comissari l'any d'en Manel Ramon.

hora... no es perd el temps. Si els pares no hi van, com vols que hi vagin els fills!

– **Parleu-nos de la festa dels Dolors d'abans.**

– A casa, la setmana dels Dolors era sagrada; cada dia anàvem a la prèdica del vespre. Ara no hi ha ningú de mainada, al vespre. Abans venia el predicador, ja al matí, i s'hi estava tota la setmana i també anava al col·legi. Ara tenim sort d'en Manel Ramon que va a l'escola a explicar la processó. I gràcies a Déu que a Besalú queda i passegem la Mare de Déu pels carrers. És un privilegi i l'hem de conservar.

– **Com la sentíeu?**

– No sé com explicar com la sentia. Però, quan vaig ser més gran vaig reflexionar molt sobre el perquè una dona no podia ser prior quan la festa és dedicada a la Mare de Déu. Llavors era impensable, ja

que els estatuts no ho preveien. Però no ho trobes contradictori, si, de fet, som les dones les que entenem més la Mare de Déu, perquè som les que patim més pels fills? Ens feu patir molt, eh?, Salvador! La mare em deia “m'heu fet patir de petits i em feu patir ara que sou grans”. Va ser una desgràcia que morís tan aviat: jo tenia 23 anys i en Josep, el meu fill, tot just dos mesos. El novembre passat vàrem visitar Terra Santa amb el bisbe de Girona. Vàrem viure i reviure el patiment terrible que havia de passar la Mare de Déu amb la passió del seu Fill.

– **Les processons de Setmana Santa, la de Besalú o el Via Crucis ja en són, de recreacions de la passió.**

– Fa quatre anys que no puc anar a la processó. La veig des d'un balcó. Tinc asma

i, a més, vaig tenir una accident molt fort de cotxe fa tres anys i mig, i em fan molt mal les cames i els peus. Em vaig adormir arribant a Llançà. Si m'hagués mort no me n'hagués assabentat. Si me'n vaig sortir era perquè sant Antoni i la Mare de Déu dels Dolors em volien per alguna cosa. Per això, quan en Josep em va venir a dir que la Junta m'havia proposat per ser prior, va dir "veus: et volien per ser prior." Tinc tanta alegria que no puc explicar el que sento. "Floto" des del dia que m'ho van dir. Em fa una il·lusió que no sé explicar.

– **Ja heu pensat l'esforç enorme per dur el penó?**

– Em fan un carretó per portar el penó, i ja quedarà per a la Congregació, per a tots

L'Anna Maria amb la seva germana Carme i la seva néta Laia.

els priors que no el puguin dur; ja saps que solem ser persones grans i el penó pesa.

– **Qui durà les borles?**

– La borla la portaran les nétes: Laia i Maria.

– **I els néts?**

– Són manaias. En Narcís, el meu home, és apòstol; el fill petit és manaià, i el gran és secretari de la Venerable. Aquest any sortirem tots!

– **Com eren les processons d'abans?**

– Molt maques i devotes. Afortunadament, noto que Besalú és dels llocs que s'hi va amb més devoció. M'ho deia aquest dia mossèn Marturi: "Hi ha silenci i respecte." No se sabia avenir del respecte amb què se surt de la plaça.

– **La processó us agradava més abans o preferiu la d'ara?**

– És més maca ara que abans. Potser hauríem de dir que és diferent. Ara van més ben vestits; només has de mirar les fotos dels manaias i dels estaferms d'abans. Ara tampoc no veus tantes dones descalces, però n'hi ha.

– **Us vull demanar un secret: heu fet d'una de les Tres Maries?**

– De gran, deu fer uns deu anys. Va ser una experiència molt maca, emocionant. He sigut comissària, Maria i ara prior; tot en els darrers deu anys. En la tardor de la meua vida ho he fet tot.

– **No heu estat ni manaià ni estaferm. Podríeu haver tocat la flauta.**

– Ara, que estudio música, potser me'n sortiria.

– **També vestiu la Marededéu?**

– La vestim un cop a l'any, una setmana abans del Quinari. Ho portem tot a la

tintoreria i, a la vigília, l'emplenem tota de flors. Ja no faig gaire res, perquè em canso molt. Necessitem jovent que ens ajudi i que segueixi la nostra tasca. També netegem la roba dels estaferms, cada una a casa seva. I el dissabte tornem a tenir una feinada de por per endreçar la roba.

- **D'això en deien la junta de les dones.**
- En deien... Només fa deu o dotze anys que ho sóc.
- **Ja teniu el discurs fet?**
- Sí, tinc el del programa. El que diré a casa és el que t'he dit a l'entrevista. M'has de posar una cosa molt important.
- **Endavant!**
- Com que la diada dels Dolors és una festa del poble, penso que és maco que tothom hi participi i que pugui venir a celebrar-ho. Per això, convido a tothom, després de la processó, a celebrar-ho al pavelló, com ja ho va fer en Pere Estanyol.
- **La vostra devoció per la Mare de Déu arriba a Lorda.**
- M'ha anat molt bé anar a Lourdes; vaig començar quan tenia 32 anys, l'any 1972. T'he d'explicar una anècdota: ja feia quinze anys que hi anàvem que en Narcís em va dir que havíem d'anar a Cuba de viatge de negocis. No vam poder anar amb el Tren de l'Esperança. Quan arribem a l'Havana, obro la finestra de l'hotel i, davant per davant, hi veig una gruta de la mare de Déu de Lourdes. Vam anar a veure el capellà i em va dir que hi havia estat i que l'havia volgut reproduir. A Lourdes, hi vaig arribar anar dos cops a l'any. Amb els malalts no s'hi va a buscar

Amb el seu nét Marc.

el miracle, és una manera que tenen per sortir de casa... És clar que anem a missa, però els fem festes, cantem... No m'has vist fer de Sara Montiel?

- **Fumeu i tot?**
- Porto la *boquilla* que surt fum... A Lourdes hi anava en temps de vacances a fer un reciclatge. Era com fer uns exercicis espirituals. Ara ja no puc... A Lourdes s'hi pot anar de malalt, de *brancadier* (portallitres) o infermera, o de pelegrí, i t'ho passes la mar de bé i t'omples espiritualment. Tinc molta fe. Saps que la fe ni es compra ni es ven. Intento ser bona cristiana i costa molt, perquè has d'anar moltes vegades a contracorrent. I, si he ofès algú amb la meva manera de comportar-me, us demano perdó."

Salvador Garcia-Arbós

Vocal d' Història de la VCMDDB

Damià Estela, mestre i testimoni

El diumenge de la festa petita d'enguany, pel patró de la parròquia, a l'Església de Sant Vicenç, vam presentar *Mossèn Damià Estela, mestre i testimoni*, dedicat a un personatge fonamental per entendre l'Església de Girona durant el segle XX. Damià Estela i Molinet va néixer a Besalú el 18 de desembre del 1904. Durant els pontificats de Tomàs Sivilla, al capdavant del Bisbat de Girona, i del Papa Pius X, al de Roma.

La presentació va ser un acte multitudinari, després de la missa, concelebrada pel rector de Besalú, mossèn Marturi Pla, i dos dels seus principals deixebles: Joan Busquets, autor del llibre i, a més, successor seu com a rector del seminari, i Modest Prats, un dels motors de la

publicació. Acabada la missa i les seves misses respectives, van arribar més capellans, entre els quals destaca el doctor Carles Soler Perdigó, bisbe de Girona emèrit, acompanyat per mossèn Quim Pla, autor del bloc *Memòries del Burxeta*. També hi va assistir el cap del grup socialista al Parlament i exconseller, Joaquim Nadal, capellans secularitzats com Joaquim de Toca i la família del doctor Estela.

Diria que hi van haver moltes persones que el van tractar i admirar. Homes i dones de totes condicions. Preveres, capellans secularitzats, exseminaristes, missioners, religiosos i religioses, ateus, agnòstics, polítics de totes les ideologies, metges,

Mossèn Damià Estela predica el final del Quinari dels Dolors de 1959.

Mossèn Damià Estela amb el doctor Jubany, el prior i els comissaris de 1965.

professors d'història, treballadors de bancs i del metall, carnisseres i fusters.

D'aquella presentació, el més revelador sobre el tarannà del doctor Estela va ser un petit detall que va ressaltar Joan Busquets. Una particularitat molt present al llarg del llibre, com va ser present a la vida del doctor Estela com a axioma de conducta. Segons Busquets li insistia sempre: "Si-gues comprensiu, però no conformista".

L'origen del llibre és llunyà en el temps i de Besalú. L'empenta final la dóna Paquita Pagès, esposa de Jordi Roset, el dia que em va fer llegir un dietari recollit el 1980 en el número 61 dels "Quaderns

de Pastoral", d'homenatge a Estela. Titulat *Onze dies d'agost del 1936*, el doctor Estela el va escriure després del cop d'estat franquista i en plena revolució anticlerical, just abans de marxar cap a l'exili, primer a Versalles, després a Toledo. He dit que va ser definitiu perquè del doctor Estela me n'havien parlat molts capellans que he conegut al llarg de la meua feina de periodista, especialment Modest Prats i Pere Madrenys.

Precisament, després de la xerrada amb Paquita Pagès i Jordi Roset, vaig parlar amb mossèn Modest Prats per engegar algun projecte. Em va posar en

Mossèn Damià Estela a la processó dels Dolors de 1963 amb mossèn Joan Oliveras i mossèn Modest Prats.

contacte amb el mossèn Joan Busquets. “Tu vés-hi! Creu-me: és el que en sap més.” Joan Busquets, investigador en diversos camps, coneix la història de l'Església i, especialment, la Reforma luterana. També la història moderna i contemporània de Catalunya (Martí Luter, Real de Fontclara, la repressió durant la revolta i la Guerra Civil). És un home de gran capacitat de treball. Va estudiar al Seminari de Girona, a Roma, Alemanya, Madrid i Barcelona. També ha estat un bon divulgador; professor, clar, ordenat. No avorxeix els alumnes; sap exigir-los i acompanyar-los.

Del doctor Estela n'he sentit sempre elogis, com a persona i com a pastor, compromès amb el seu país i amb la societat que li va tocar viure. Les excepcions són rareses com l'agulla del paller. Els que el van tractar al Seminari de Girona en recorden l'autoritat, la personalitat i la figura imponent. Tant com el van témer, avui encara l'estimen i n'evocuen el carisma i la capacitat de lideratge.

Damià Estela va ser un capellà especial, dels que enalteixen l'Església catòlica, per la seva capacitat crítica, sense caure en radicalismes. Només cal llegir algunes reflexions molt comprensives amb els

El doctor Estela a la capella de la Veracreu de Sant Vicenç de Besalú als anys 1970.

republicans en el ja esmentat dietari *Onze dies d'agost del 1936*, escrit després del cop d'estat franquista i en plena revolució anticlerical, just abans de marxar cap a l'exili, primer a Versalles, després a Toledo. De fet, malgrat ser perseguit pels comitès revolucionaris i estar en perill de mort, mai no va anar a favor dels nacionals ni va tenir cap vel·leïtat germanòfila.

És de gran interès la descripció de Damià Estela que fa Carme Vinyoles a *El Punt*. Periodista compromesa i d'esquerres, resumeix tot allò que jo havia

sentit al llarg dels anys: “La personalitat del doctor Estela –una de les escasses figures importants del clergat gironí de després de la guerra– resta eclipsada durant el moment que podia ser el de la seva màxima plenitud. Les raons del seu eclipsi s’han de buscar també en el vessant polític. Tothom sabia, a Girona, que el doctor Estela era molt mal vist als ambients oficials. Quan hom volia explicar a algú en què consistia el nefast *derecho de presentación* detingut per Franco, n’hi havia prou amb dir: “Si no existís

aquest dret, el doctor Estela faria anys que seria bisbe.” I era veritat. El doctor Estela va signar la primera petició gironina d’amnistia, l’any 1970 i sempre es va comprometre a fons amb el seu país, que estimava apassionadament.”

La família no fa res més que accentuar les virtuts del mossèn de can Damià. Per la família, en coneixem els detalls íntims, dels que ara en diuen humans. Ens vam posar en contacte amb tots: amb Joan Estela i Dolors Roura, de can Damià; amb Joaquina Estela de can Vilarrasa, amb Joaquina Feu Estela i Josep Maria Parés, i amb Josep Feu Estela i Anton Feu Pujolar, de can Feu. Amb la Quima de can Parés, que va mostrar molt interès en el llibre, no vam ser a temps de parlar-ne per culpa d’una malaltia.

Tampoc es va desvincular mai del seu compromís amb Besalú. Precisament, com a besaluenc i home de fe, va mantenir el lligam amb la Venerable Congregació dels Dolors de Besalú, de la qual va ser prior o pendonista en la processó del 1946. D’aquella data no se n’ha trobat cap crònica gràfica, però sí a la premsa local. En canvi, es conserven moltes imatges de la seva participació a la processó, especialment dels anys en què membres de la seva família van presidir la diada del divendres de Passió a la Comtal Vila de Besalú. Del seu lligam amb la festa dels Dolors de Besalú en tenim molts testimonis fotogràfics.

El doctor Estela va morir el dia de Pasqua del 1979, que aquell any va caure el 14 d’abril. Les exèquies van ser el dilluns de Pasqua. El doctor Busquets té una crò-

nica magnífica del comiat de Damià Estela i Molinet en el llibre que els besaluencs poden recollir a l’Oficina de Turisme:

“En la processó d’entrada –i en la de sortida– un grup espontani de preveres prengué el taüt en braços. Acabada la celebració al seminari, ens vam traslladar a Besalú. A la parròquia de Sant Vicenç es féu una celebració de la Paraula, amb homilia; i seguidament fou sepultat al cementiri de Besalú. A la làpida del nínxol s’hi va posar aquesta inscripció, ben adient per la persona que enterràvem:

“Mestre de sacerdots.

Guia d’apòstols.

Servidor de l’Església.

Viu per a sempre amb Crist.”

D’homenatges, no se n’hi han pas fet gaires, ni els justos; va enganxar una mala època per a l’Església. Als capellans se’ls ha classificat sempre indiscriminadament junts: tinguin una consciència social absolutament cristiana o una consciència tronada, classista i absolutista. Afortunadament i, per fi, aquest llibre també arriba complementat per una placa commemorativa de mossèn Estela a can Damià, al carrer Major:

“En aquesta casa hi nasqué:

Mossèn Damià Estela i Molinet

(18.12.1904 - 14.4.1979)

El Doctor Estela.

Rector del Seminari, capellà

compromès i catalanista.”

Salvador Garcia-Arbós

Vocal d’ Història de la VCMDDB

Visita del Pare Prior General dels Servites a Amer

El diumenge dia 21 de febrer de 2010, 1r diumenge de Quaresma, la població d'Amer, i amb motiu dels actes de la celebració dels seus 300 anys de la Congregació dels Dolors d'Amer, va tenir el goig i el plaer de comptar amb l'assistència del **Prior General de l'Orde dels Servents de Maria, el pare Ángel María Ruiz Garnica**, o sigui, la màxima autoritat de les congregacions servites a tot el món. El primer Prior General de l'Orde de parla Hispana. Nascut a Mèxic i màxim responsable de l'Orde des de l'octubre del 2001. Perquè ens fem una idea, i tal com us deia en el meu escrit de l'any anterior, en dir-vos que després del Papa Benet XVI ve el Prior General, el pare Ángel María Ruiz Garnica, i que està a Roma. (<http://www.servidimaria.org>)

Doncs bé, alguns membres, en representació de la Junta de la VCMDDB, varen poder tenir la satisfacció de gaudir d'aquesta assistència i, al mateix temps, d'intercanviar opinions amb el pare Ángel María Ruiz Garnica.

Un cop feta aquesta petita introducció, faré un petit resum del missatge i del que ens va transmetre i dir el pare Ángel María Ruiz Garnica.

- **TOTS** tenim una missió en la vida que la Verge Maria ens ha posat. I l'hem de buscar en el nostre interior.

- Maria, avui, ens estén la seva mà en la nostra realitat actual per ajudar-nos a **trobar el Regne de Déu**.

- Arran de la visita del **Pare Vidal Martínez**, secretari general dels Servents de Maria per l'Orde Seglar, en la seva visita del març de 2009, quan va estar per Catalunya i fent un tour per tot el món, el

El Prior General Pare Ángel María Ruiz Garnica.

mateix **Pare Ángel María Ruiz Garnica** ens va transmetre i insistir que hauríem de millorar, revisar o bé fomentar a les diferents Congregacions dels Dolors d'arreu del món la vertadera Regla de Vida de l'Orde Seglar dels Servents de Maria. (Inspiració Mariana, Vida fraterna i Servei de misericòrdia). Va comentar que en el cas de Besalú i de Badalona no calia pas revisar o millorar la vertadera Regla de Vida. **“Per tant, és un gran honor i orgull que el Prior General de l'Orde dels Servents de Maria digués això de la VCMDDB”**.

- No hi ha coneixement d'existència ni tampoc hi ha relació de cap mena amb les diferents Ordes Seglars d'arreu del món o, fins i tot, de Catalunya. **Que en definiti-**

va totes tenim la mateixa Regla de Vida. I que ens hauria de fer pensar.

- **El rés devot de la Corona dels Set Dolors.** La Corona proposa la contemplació, en Set Dolors, del camí que la Mare de Déu va recórrer a la Terra, no solament durant la Passió del seu Fill Jesús, sinó també al llarg de tota la seva vida. Un camí que Ella coneix bé perquè el va recórrer molt abans que nosaltres.

- De què parlarien, doncs, avui els set Sants Fundadors de l'Orde Seglar del Servents de Maria de data 1424 i d'origen el 1233? Doncs per molt que pugui estranyar, en aquests moments actuals de crisi econòmica i financera **els mateixos tres valors fonamentals de la Regla de Vida** que varen fomentar la seva creació:

- **Inspiració Mariana** (inspiració constant en Maria com la imatge conductora que ens impulsa a entregar-nos per la salvació dels germans i germanes).

- **Vida fraterna** (per tant, en el món d'esquinçat d'odis, els Servents de Maria estem cridats des de sempre a ser portadors de llum, d'unitat i de reconciliació).

- **Servei de misericòrdia** (Seguint l'exemple de Maria, volem estar al costat de les persones que sofreixen, per portar-los consol i cooperació redemptora. La gent del terratrèmol d'Haití, la crisi econòmica mundial que està afectant a tanta gent...).

- Ens va transmetre i remarcar els **quatre elements fonamentals integrants del culte a Maria**

- **Veneració** ⇒ És el reconeixement de l'excel·lència de la Mare de Déu.

- **Amor** ⇒ Ella és la Mare amable, la Mare de l'Amor Gran.

- **Invocació** ⇒ Com és Ella la Mare de la Misericòrdia, el poble cristià ha tingut sempre la fermesa i la fundada persuasió del valiment universal com a celestial intercessora nostra.

- **Imitació** ⇒ Imitar Maria per aproximar-nos a Déu. Ens hem d'inspirar, doncs, en la vida que feia Maria.

- Com nosaltres, amb la nostra vida quotidiana del temps actual, ens podem inspirar en Maria per aproximar-nos a Déu? **Aquest és el gran repte dels Servents de Maria a dia d'avui.** Ens falta major convicció, força, capacitat, entusiasme.

- **Els Servents de Maria sempre hem d'actuar amb senzillesa i amb humilitat.** La nostre llum, que no ve pas de nosaltres sols sinó que, gràcies a Déu, l'hem d'aplicar en el nostre dia a dia per no sentir-nos sols o abandonats.

- Per finalitzar, el **Pare Àngel Maria Ruiz Garnica**, en un sentit espiritual, ens va dir que el vertader fundador de **l'Orde Seglar dels Servents de Maria** no van ser pas els set sants fundadors, **sinó que va ser la mateixa Verge Maria que així va voler que sorgís.**

Com esmentava en el meu escrit de l'any anterior, no voldria acabar tampoc aquest sense dir-vos que **“hem de donar gràcies, gràcies i mil gràcies, dia darrere dia, a la Mare de Déu dels Dolors de Besalú perquè sempre està al nostre costat per protegir-nos”.**

Enric Rost i Felip

Vocal de la VCMDDB

Pensaments i vivències en el grup de jueus

Des de ben petit he participat a la Processó dels Dolors, i he viscut amb entusiasme i devoció aquesta especial festivitat dedicada a la Mare de Déu dels Dolors de Besalú.

Va ser en Joan Balés (e.p.d.), qui em va proposar de fer el pas del *Cant de la Passió*, devia tenir uns set anys. Passat un temps, em va dir que havia crescut massa i havia de fer un altre paper: el de jueu. I des de llavors fins ara que cada any, en la Processó, el represento.

El grup dels jueus és petit, si el comparem amb el dels Manaies o els Estaferms; no realitzem cap pas en especial, però també som soldats i anem tots vestits igual. Representem el poble jueu, que va condemnar Jesús, durant el camí cap al Calvari.

El Pas dels Jueus és anomenat "Jesús i els Jueus" i és que no podem deslligar-nos uns dels altres. Jesús, que porta la creu ajudat per Simó de Cirene; els soldats jueus i la Verònica fem la Processó com si forméssim un sol conjunt, tot i que a l'hora de l'organització formem grups separats. Jo m'ocupo només del Pas dels Jueus.

Actualment, fem de jueus: la Bibiana Cruz i Balés, l'Anna Jordà i Mas, en Jordi Jordà i Segura, en Miquel Àngel Mateos i Jiménez, l'Alfons Oller i Sala i en Xavier Vila i Sala.

Cada soldat té una funció dins el grup: en Miquel Àngel Mateos estira Jesús, que porta la creu, amb una corda i durant tot el recorregut camina de recules. Darrere del grup hi ha en Xavier Vila, portador del fuet gran i enmig l'Alfons Oller que porta l'escala. Aquesta escala, a part del símbol que representa, la utilitzem per recolzar la creu que porta Jesús, mentre som a la plaça escoltant els Apòstols que canten la *Salve*. La Bibiana Cruz porta el fuet més petit, l'Anna Jordà els claus i jo l'espasa. Portem els estris que es van fer servir per sotmetre Jesús i per clavar-lo després a la creu. Aquests utensilis són els Improperis.

La majoria dels integrants actuals del grup tenim el guardó que ens donen quan fa 15

Pas de Jesús i els jueus.

anys que participem: el casc de jueu. La Bibiana encara no el té, ja que es va incorporar més tard. Cal remarcar que va ser la primera dona que va fer de soldat jueu. Estem molt orgullosos de ser un grup mixt. Uns anys més tard va entrar en el grup la meua filla, l'Anna. A casa hem procurat sempre que ella visqués amb la mateixa il·lusió que nosaltres aquests dies, tot assistint i participant als diferents actes del Quinari i de la Processó.

Com que som pocs, no tenim una llista de reserva gaire llarga. Dues persones estan disposades a vestir-se a última hora si hi ha algun contratemps. Són en Pere Sala i Jordà, que ja va ser part integrant del grup durant uns anys, i en Fidel Cruz i Mateos, que ja ha participat en alguna ocasió.

Cada any, moments abans de la Processó, sento un cert nerviosisme, hi serem tots els que hem confirmat assistència mesos abans?, trobarem tots els vestits a punt?, però quan el Mestre de Cerimònies anomena el pas de Jesús i els Jueus per tal que sortim del Monestir de Sant Pere cap al Prat per començar la Processó, arriba aquella pau interior, barrejada amb emoció, il·lusió, devoció..., arriba el moment del silenci, aquest silenci que caracteritza la nostra Processó.

Jordi Jordà, el de can Picarol

300 anys de la Congregació dels Dolors d'Amer

El propassat 28 de març de 2010, i amb motiu dels 300 anys de la Venerable Congregació dels Dolors d'Amer, es va organitzar, en aquesta vila, una trobada d'Armats, Manages, Estaferms i Manaies arribats d'arreu de Catalunya. En un nombre de prop d'un miler, les diferents formacions varen anar arribant al poble selvatà des del migdia. Ja a la tarda, va començar la desfilada: tots els grups varen passar, un per un, per la plaça de la vila on, amb els Manaies d'Amer fent els honors, varen anar desenvolupant les seves figures tant a pas ràpid com a pas lent. Una vegada aca-

bat aquest acte, la plaça es va omplir amb tots els grups a fi de rebre els guardons commemoratius de l'ocasió. Ja entrada la nit, la plaça lluiu d'allò més amb tanta cuirassa i tant d'escut! La jornada va acabar amb un sopar multitudinari al pavelló municipal. Els Manaies i els Estaferms de Besalú volem felicitar i agrair a la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors d'Amer pels seus 300 anys i per una jornada inoblidable.

Podeu veure el vídeo de la trobada a:

<http://albertblanch.com/?p=98>

Narcís Lagares i Gamero

La trobada d'Amer en imatges.

El concurs de dibuix, un any més

Aquest 2011, com l'any passat, la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú ha convocat, d'entre el seguit d'activitats que aquesta organitza per la Setmana Santa, una nova edició del meravellós concurs de dibuix adreçat especialment a tots els infants de la nostra admirada vila garrotxina.

Enguany, com en altres edicions, s'han presentat un conjunt de dibuixos realment espectaculars i d'una qualitat exquisida. Els infants de la nostra població i alguns d'altres indrets més allunyats amb les seves pinzellades, amb els seus colors amarats d'imaginació i amb la seva tendror han aportat, una vegada més, un plus de creativitat a aquestes dates tan entranyables per als besaluencs.

Mirades de la Mare de Déu, records i detalls únics de les balconades el vespre de la processó, el pas dels manaiés i el dels estaferms i les misterioses i punxegudes caputxes dels arrengranadors són, només per escriure alguns exemples, detalls que els nens i les nenes participants han representat damunt del paper blanc.

Així, amb la finalitat d'aconseguir que aquest concurs esdevingui, anyada darrere anyada, un referent cultural i artístic per a les nostres contrades gironines, volem deixar constància que el jurat d'aquesta edició, un cop més, ha considerat que la totalitat dels dibuixos participants han resultat ésser veritables guanyadors i guanyadores del premi.

Nens i nens participants, tots els membres que configuren el jurat us volen comunicar que participar en aquest concurs no és participar en un de qualsevol. Participar en aquest és, lluny de cercar protagonismes i heroïcitats, fer més gran el vostre cor per poder esguardar en un bocí d'aquest a la vostra i a la nostra estimada Mare de Déu dels Dolors de Besalú.

Felicitats a tots per participar-hi !

1r Concurs de dibuix i pintura de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú

1r Concurs de Dibuix i Pintura de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú - 2010

Primer premi Educació Infantil: Marina Brunet Bernad.

1r Concurs de Dibuix i Pintura de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú - 2010

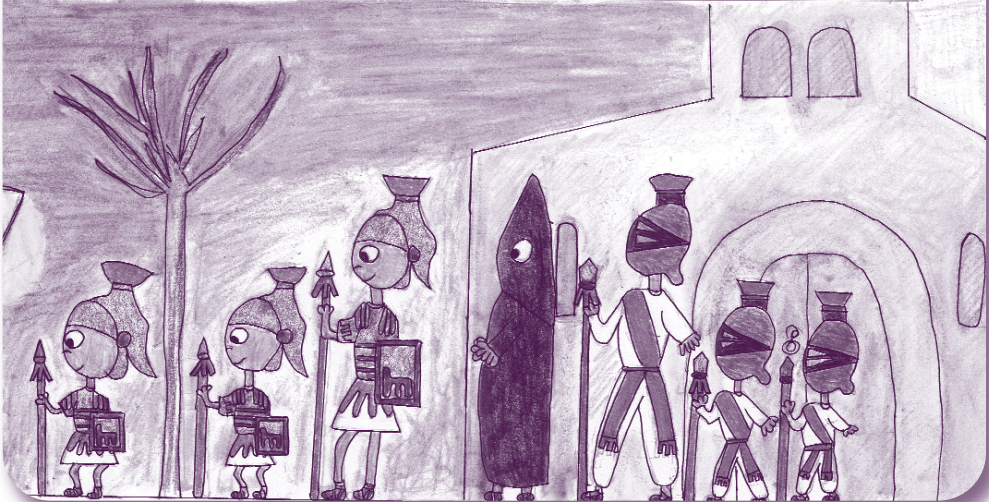

Primer premi Cicle Inicial: Max Soler Salvatierra.

❖❖❖ 1r Concurs de dibuix i pintura de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú

1r Concurs de Dibuix i Pintura de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú - 2010

Primer premi Cicle Mitjà: Irene Pastor Serrano.

1r Concurs de Dibuix i Pintura de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú - 2010

Primer premi Cicle Superior: Laia Bonada Fontanals.

Amb el pare prior Frai Àngel María Ruiz Garnica, a Amer.

• **E**l diumenge dia 21 de febrer de 2010, primer diumenge de Quaresma, els senyors Jordi Juncà, Lluís Juncà, Josep Lagares i Enric Rost van assistir a la Trobada de Congregacions dels Dolors de Catalunya, en representació de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú, celebrada a Amer, localitat gironina que el 2010 celebrava el 300 aniversari de la Fundació de la seva Congregació. En la Trobada, es va tenir el goig de comptar amb l'assistència de Frai Àngel María Ruiz Garnica, prior general de l'Orde dels Servents de Maria, o sigui, la màxima autoritat de l'Orde Servita, i, amb quasi total seguretat, la primera vegada que un prior general de l'Orde Servita visita terres catalanes en els quasi 800 anys d'història des de la Fundació de l'Orde a Florència. També van assistir a la Trobada Fray Àngel Camarillo, assistent del prior general i arxiver de l'Orde i Frai Jaume Frau Osm, pare servita i delegat dels laics a Catalunya.

En la Trobada es va insistir molt en la necessitat de la formació de novicis i congregants; la possibilitat d'adequar la cerimònia d'Entrada i Professió per posar-la més d'acord als estàndards; la realitat i l'actualitat de l'Orde; i alhora es va insistir molt en promoure el rés de la Corona.

La Trobada va tenir moments inoblidables, però el més important és el recolliment espiritual del que es va poder gaudir mentre el prior general parlava... i una especial recepta per a la felicitat: ***“preguntem-nos cada dia com podem imitar a Maria en el nostre caminar en la vida, preguntem-nos com podem servir els altres sense esperar res a canvi... si en trobem la resposta i l'apliquem en el nostre quefer diari, de ben segur trobarem la felicitat!!!”***

En la seva homilia, el pare prior va dir també que els Servents de Maria som pocs, però som petites flames que

Membres de la Junta dels Dolors a la presentació de la "RATAFIA 310".

il·luminem allà on som... si no hi hagués, en aquests llocs no hi hauria llum. També ens va comentar que és important rellegir els orígens Servites per reinterpretar els temps actuals. I també ens va dir que si no ens atrevim a parlar de Déu amb la paraula, que ho fem amb els fets.

- Durants els anys 2010 i 2011 s'ha aprofitat per renovar i posar al dia el ritual d'entrada de novicis i professió de congregants.
- Durant la Setmana del Quinari 2010 es va efectuar la tradicional visita de la mainada de l'escola de Besalú a la Sagristia del Monestir de Sant Pere acompanyats pel Sr. Manel Ramon, a fi i efecte de veure i tocar la vestimenta dels Manaies i dels Estaferms.
- L'any 2010, l'Acte Cultural del Quinari, que tradicionalment es venia fent el

Dimecres de Quinari, es va traslladar al dissabte anterior per facilitar-ne l'assistència de més congregants. Així, el dissabte, dia 20 de març de 2010 a les 8 del vespre a l'Hospital de Sant Julià, es va dur a terme l'Acte Cultural de la Congregació on es va presentar i divulgar una filmació de la Processó de l'any 1975 (any del prior Sr. Miquel Vergés), document visual cedit per la família Vergés, i fet arribar a la Congregació per part del Sr. Joan Grèbol. La presentació de l'acte va anar a càrrec del Sr. Ernest Bassols Lladó.

- També, en el mateix acte cultural, es va fer la presentació de la ratafia de la Congregació, la "RATAFIA 310" en commemoració del 310 aniversari de la Fundació de la Venerable Congregació dels Dolors de Besalú. S'han embotellat

- 500 ampolles de mig litre cadascuna amb una etiqueta dissenyada per a l'ocasió pel Sr. Carles Redón. La presentació de la ratafia va anar a càrrec dels senyors Lluís Guinó, Salvador Garcia i Josep Lagares, membres de la Junta de la Congregació, així com pel director de Ratafies Russet d'Olot, el Sr. Xavier Codina, que ha estat l'encarregat de barrejar-la i produir-la.
- En el mateix acte, es va inaugurar l'exposició del **1r Concurs de Dibuix de la Processó de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú**, la finalitat del qual és fer viure els Dolors, la seva Festa i la seva devoció als més petits del poble. El 2010 es van presentar al concurs 237 participants.
  - El timbaler del Maniple de Manaies, el Sr. Narcís Lagares i Gamero, va assistir a l'escola Bell-lloc del Pla de Girona per explicar als més petits el que significa la Festa dels Dolors a Besalú i també l'experiència de ser Manaia.
  - L'any 2010 el prior ha estat el Sr. Josep Juanola i Ribera, tal com ja ho havien estat el seu pare i el seu avi. En el moment de l'entrega del penó per part del prior sortint, la senyora Maria Juanola i Garriga, va ser motiu d'admiració per part de tots els assistents el preciós domàs amb l'escut de l'Orde dels Servents de Maria que lluïa al balcó de la casa del prior.
  - L'any 2010, tant pel Quinari com pel dia dels Dolors, vam tenir el goig de ser acompanyats per dos bisbes gironins: el bisbe monsenyor Francesc Pardo i Artigas, que va oficiar la primera Missa del Quinari, i també el bisbe emèrit de Girona, monsenyor Carles Soler i Perdigó, que va oficiar la Missa de les 7 del vespre del dia dels Dolors i ens va acompanyar a la Processó.
  - El 2010 també ens van acompanyar, a la Processó dels Dolors, vestes en representació de les Confraries de la Processó del Divendres Sant de Girona, així com vestes en representació de la Confraria de la Sang de Perpinyà (Catalunya Nord)

L'alcalde de Besalú, diputat al Parlament de Catalunya i membre de la Junta dels Dolors, el Sr. Lluís Guinó, tot mirant els dibuixos del concurs.

Fira de la Ratafia 2010.

que es van col·locar tot davant del Pas de la Mare de Déu dels Dolors.

- Els Manaies i Estaferms van assistir, el dissabte dia 27 de març, a la Trobada de Manaies d'Amer amb motiu del 300è aniversari de la Fundació de la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors d'Amer.
- En data 28 de maig, mossèn Martirià Pla i els senyors Jordi Juncà i Enric Rost van organitzar una reunió de novicis per preparar-los com a futurs congregants. La formació dels novicis és un element indispensable i crucial per arrelar l'espiritualitat i la devoció a la Mare de Déu dels Dolors als nous aspirants a congregants tot esperant el moment de la Professió.
- El dia 28 d'agost (diada de sant Agustí i 310 aniversari de la fundació de la Venerable Congregació) es va oferir una Missa d'Acció de Gràcies i pels Congregants difunts. La Missa es va celebrar a la Parròquia de Sant Vicenç.

Així mateix, el dia 15 de setembre (diada dels Dolors Gloriosos) i amb assistència de tota la Junta es va celebrar la Festa Litúrgica dels Dolors Gloriosos a la Parròquia de Sant Vicenç i es va oferir la missa en memòria de tots els congregants difunts.

- En data 5 de desembre de 2010, amb motiu de la FIRA DE LA RATAFIA, la Congregació va posar una paradeta a la plaça de la Llibertat on es va promocionar la RATAFIA 310, la ratafia de la Congregació, entre tots els assistents a la diada.

El bisbe emèrit de Girona,
Monsenyor Carles Soler i Perdigó.

Notícies de la Venerable Congregació

El prior Josep Juanola amb el penó.

- A la Loteria de Nadal 2010, s'han fet talonaris amb els nombres 10.918 i 71.490. El nombre 71.490 ha estat premiat amb la terminació de la Grossa de Nadal.
- Durant l'any 2010 s'han efectuat les següents operacions de manteniment:
  - S'ha acceptat la gestió i la restauració dels vitralls de la Mare de Déu dels Dolors de Sant Vicenç.
  - El Sr. Jesús Banal ha pintat, tal com ja feia el seu pare Joan, els canelobres i la

Creu de la Mare de Déu dels Dolors de Sant Vicenç. La setmana abans del Quinari es va netejar el terra de la Parròquia de Sant Vicenç amb aigua a pressió.

– S'han fet unes jardineres noves per al carro de la Mare de Déu amb la finalitat d'evitar que el carro agafi humitats.

– S'ha comprat un moble de ciris elèctrics per substituir el moble de ciris vell a fi i efecte de prevenir el perill d'incendi que aquest suposava.

– Per tal d'ajudar econòmicament a les finances de la Parròquia, la Congregació s'ha fet càrrec de la compra i el pagament de l'esmentat moble de ciris elèctrics i també d'un classificador de monedes. En aquest mateix sentit, la Junta va decidir que durant els dies del Quinari es passés la bacina cada dia, a fi i efecte d'ajudar la Parròquia en les seves necessitats.

Representants de la Confraria de la Sang de Perpinyà a la Processó dels Dolors de Besalú.

Notes importants

- Totes les persones interessades a entrar de Congregants, i passar així a formar part d'aquest nostre gran Patrimoni Espiritual, que és la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú, ho poden comunicar al secretari de la Congregació (Sr. Josep Lagares i Gamero, telèfon: 972 590965).
- Requisit indispensable per ser Congregant: haver fet la Primera Comunió.
- El DVD *El dia dels Dolors a Besalú*, el CD *Sons dels Dolors*, la *Ratafia 310* i els diferents llibres i articles de la Congregació es poden adquirir durant tot l'any a l'establiment comercial del Sr. Albert Cuevas, situat a la plaça de la Llibertat de Besalú.
- **Totes les funcions se celebraran a l'església de Sant Vicenç.**
- La processó sortirà del monestir de Sant Pere.
- Demanem que durant la processó hi hagi **SILENCI**.
- Demanem que els fotògrafs no se situïn al mig de la processó. Aquests hauran de portar una acreditació oficial de la VCMDDB.
- Foto portada: ADAART de Salt.

Advertiments

- Preguem a tots els qui desitgin contribuir amb el seu donatiu al sosteniment de la nostra Congregació, que ho facin ingressant els diners al compte número 2100-8113-56-2100233735, de la Caixa de Pensions, o bé que els lliurin a qualsevol membre de la Junta.
- A les botigues que venen ciris i al cancell de l'església de Sant Pere, restarà a disposició de tothom que vulgui assistir a la processó una papallona per a col·locar el ciri, a fi d'evitar, en la mesura que sigui possible, de tacar de cera els carrers per on passarà la desfilada religiosa.

MISCEL·LÀNIA

En el glossari que, per gentilesa de la Junta, ha vingut ocupant unes planes d'aquest programa any rera any, sobre distints aspectes històrics de la nostra Congregació, tals com els seus orígens, l'erecció de capella pròpia, construcció del retaule, successives imatges de l'altar, la processó i el cant de la salve, les altres devocions particulars, ofrenes i espolis, i àdhuc la rememoració de servites bisuldencs, ara ja no hem sabut trobar més que uns temes certament insignificants, dels quals acabem una tria en aquesta miscel·lània.

L'ORGUE

Ha estat un llibre recent de Francesc Civil i Castellví, **El fet musical a les comarques gironines en el lapse de temps 1800-1936**, que ens ha suggerit l'argument. En tractar de Besalú, el distingit musicògraf al·ludeix als dos orgues que hi havia a Sant Vicenç: el propi de la parròquia i el de la Congregació dels Dolors. El fet, ja de sí insòlit, de dos orgues a la mateixa església, té encara unes altres manifestacions dintre del mateix ordre. Civil ens recorda, amb Dom Séquista, ja que en el segle XVI també tenia orgue la monasterial de Sant Pere, successivament restaurat i renovat. Però, a més, caldrà afegir-hi el de la col·legiata de Santa Maria, existent d'abans de 1787, per tal com aleshores fou canviat per un altre procedent de l'església dels trinitaris descalços de Barcelona, i afinat ací a Besalú per un orguener francès, "monsieur" Jordi. Volem remarcar, amb tot això, la profusió d'orgues amb què comptava la vila, nota local digna de subratllar-se en el marc litúrgic de la música sacra. No sabríem estar-nos en aquest punt, per una coincidència temàtica, de retreure la memorable Setmana Gregoriana celebrada a Sant Pere l'any 1916.

Disgressions al marge, l'adquisició d'orgue per a la capella dels Dolors fou cosa no molt llunyana. Trobem que a l'any 1850 es fa acapte per a sufragar-lo. Anteriorment, per a les fun-

cions de la Congregació, o bé es serviren de l'orgue parroquial, dintre del mateix recinte (tenim a la vista una lletra de 1732 demanant al senyor bisbe la creació d'un benefici d'organista per a Sant Vicenç), o bé s'acudiria al servei de músics professionals (Ignasi Parella, músic d'Olot, el 1742 cobra per tocar els dies del septenari). A partir de 1850 registrem l'aparició de qui devem considerar el primer organista dels Dolors: mossèn Martirià Pagès i Orris. Nascut a Banyoles l'1 d'agost de 1804, morí a Besalú, d'organista, el 2 d'abril de 1872. Ens manca la successió fins al segle actual. Seguint ara l'obra de Civil, tenim que de 1900 a 1907 figura com a organista Mn. Josep Rufet i Rosa; d'aquesta data a 1931, Mn. Anton Bassols i Ordeix (l'introduïdor a Besalú de la coneguda "Salve" d'Ozcoz de Calahorra de què ens ocupàrem en altra ocasió); i, per fi, Mn. Bartomeu Bonet i Olivet, mort tràgicament a conseqüència dels successos revolucionaris de 1936.

LA CAMPANA

Any 1835. Preludi dels greus esdeveniments que haurien de produir-se a tot Espanya arran dels decrets de juliol, relatius a la supressió d'ordes religiosos i que culminaren amb les més iníquies expoliacions. Ja pel mes de març, els canonges de Santa Maria, amb motiu de la fortificació que al monestir s'estava efectuant per disposició del govern, varenveure's obligats a traslladar a la capella dels Dolors les sagrades relíquies i ornaments de la col·legiata. Més encara, el vicari general de la diòcesi, reverend Josep Ferrer, els facultà per a celebrar a la referida capella dels Dolors les cerimònies pròpies, tant com no es pertorbessin les parroquials.

I veus ací com, enmig de tan tristes circumstàncies, sorgeix l'anècdota. Els canonges pretenien de col·locar una de les campanes de Santa Maria sobre la capella dels Dolors, a l'objecte d'anunciar les funcions del culte, i al qual efecte tenien ja preparades 50 lliures per

a l'obra. Cal advertir que la Congregació es servia de campana i campaner de Sant Vicenç per als seus actes. Doncs bé, la pretensió dels canonges ocasionà serioses discòrdies. El corrector de la Congregació –que ho era el reverend Antoni Pla– i, més encara, el subcorrector –fra. Anton Rovira, monjo de Sant Pere–, es mostraren contraris a la instal·lació de la campana. La junta dels Dolors, en segona convocatòria i degudament assessorada per dos advocats de Besalú, prengué l'acord d'al·legar incompetència per a accedir a la demanda dels canonges, en virtut de cert conveni o concòrdia entre la comunitat de Sant Vicenç i la Congregació dels Dolors, en instaurar-se la dita Congregació a la parròquia. L'acord fou tramès al vicari general de la diòcesi, que havia de resoldre. Per suposada l'opinió de la comunitat parroquial, al respecte. Emperò, els capitulars de Santa Maria, per la seva banda, posaven de manifest la dependència de l'església de Sant Vicenç a la col·legiata, des dels temps de la dinastia comtal. Estem ja al mes de juny; i els canonges segueixen celebrant les misses i els altres actes litúrgics, sense toc de campana.

ARMES A LA CAPELLA DELS DOLORS

Situem-nos a la primera meitat del segle XVIII. En acabar-se la guerra de Successió, perdurà llargament a les zones rurals un estat de bandidatge. És l'època de les esquadres de Catalunya que crea Veciana, de Valls, per lluitar contra les partides de bandolers que infesten el Camp de Tarragona. La situació és anàloga a les nostres comarques. Disposem a aquest efecte de documentació de primera mà, altament interessant: la correspondència oficial del tinent de corregidor de Besalú (amb jurisdicció fins a l'Empordà inclúsiu), el doctor Joan de Llaudes i Benages. La prohibició general de tinença d'armes de qualsevol mena, era severíssima. Les dràstiques mesures del govern, no ho aconsueixen. **“En est any (1715) se na fet justícia**

de mort á molts catalans per dir los habian trobat armas de foch i altres de punxa”, refereix en unes memòries familiars el susdit Llaudes. Els bans comminant al lliurament d'armes es repeteixen durant molts i molts d'anys. Però, d'altra part, resulta evident el perill que suposava d'anar desarmat en tals circumstàncies. Per això, l'acompliment de les disposicions governamentals es feia morosament, i sovint ocultament, cercant la clandestinitat en el fet de desprendre-se'n.

Semblen necessaris aquests antecedents per a comprendre el cas que anem a ressenyar. En escrit de 2 de juny de 1735, el tinent de corregidor es dirigeix al governador militar de Girona, Josep de Còrdova i Alagon, en els següents termes (traduïm): **“...m'han portat dues carabines que s'han trobat a la Capella de la Verge dels Dolors d'aquesta Vila, i són sense panys, i si V.S. em mana les entregui, les remetré pel propi portador...”**. Dies després –29 de juny–, una nova lletra al mateix destinatari: **“Molt senyor meu: tenint un portador segur, que és en Pere Cruanyes, Regidor de Sales, remeto a V.S.: les dues carabines de què tinc escrit a V.S., sense panys, i així mateix una pistola també sense pany, que igualment s'ha trobat, a fi que V.S. se serveixi disposar-ne”**. Material exigu i, a més, parcialment inutilitzat.

El tinent de corregidor no deixarà, però, d'instar al governador, de manera peremptòria, que permeti a l'agutzil i als batlles dels pobles que vagin armats i, àdhuc, clamarà perquè es destinin a Besalú un centenar de soldats, o almenys una cinquantena, a efectes de seguretat. Que si –com a mostra– acabaven de robar al prior de la col·legiata de Santa Maria, reverend Baltazar de Descatllar, molt més significatiu és el fet que totes les esglésies hagin d'ésser custodiades a causa de la imperant rapacitat.

El petit episodi dels Dolors queda així emmarcat en el context de la situació general del país, en un moment històric encara no gens assentat.

Amics protectors de la Congregació

En els Programes del Quinari i Festivitat dels anys 2009 i 2010, la Junta va voler donar a conèixer la figura dels **Amics Protectors de la Venerable Congregació**, que són totes aquelles persones devotes de la Mare de Déu dels Dolors, congregants o no, que es comprometen a fer periòdicament (una vegada a l'any), i de forma sostinguda en el temps, un donatiu de 15 € a la caixa de la Congregació.

Transcorreguts ja més de dos anys del naixement d'aquesta iniciativa, la Junta de la Congregació voldria donar les gràcies en aquest programa i, de forma molt especial, a totes aquelles persones que ja s'han compromès amb aquesta nova modalitat de suport i ajut a la Venerable Congregació dels Dolors de Besalú, així com a totes aquelles persones devotes de la Mare de Déu dels Dolors, congregants o no, que han col·laborat i continuen col·laborant amb la Congregació al llarg de tota la seva història.

Les aportacions fetes per tots ells, a més d'assegurar la preservació de la nostra Festivitat tricentenària, han permès l'entrada de recursos econòmics addicionals que són un element clau i un suport indispensable perquè la Venerable Congregació pugui dur a terme les seves principals tasques envers la nostra comunitat: les tasques espiritual, d'oració i d'apostolat pròpies de l'Orde, el suport a la Parròquia, la tasca social envers els més desvalguts i la tasca cultural per tal de donar a conèixer i preservar el patrimoni històric de la Venerable Congregació.

Nota important

- Totes aquelles persones que vulguin col·laborar amb la Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú, amb aquesta nova modalitat de suport com a **Amic Protector**, poden adreçar-se al Tresorer de la Congregació, Sr. Martí Guillamet i Comamala, o bé als vocals de la Junta: Sr. Manel Ramon i Sánchez i/o al Sr. Enric Rost i Felip.

- Abulí Fabrega, Arnau
- Alguerri Teixidor, Lluís
- Argelés Pairo, Teresa
- Armillas Guardiola, Nacho
- Auguet Vergés, Lluïsa
- Balateu Gelada, Joan
- Balateu Riembau, Guifré
- Balateu Riembau, Jana
- Balateu Sarola, Jordi
- Banal Navarro, Jesús
- Bartolí Juanola, Irene
- Batlle Auguet, Jesús
- Batlle Pont, Estefania
- Batlle Pont, Clàudia
- Boix Juanola, Jordi
- Bonet Gussinyer, Dolors
- Bosch Juanola, Vicenç
- Bosch Ros, Eloi
- Brunet Bragulat, Marc
- Brunzel Casals, David
- Brunzel Casas, Àngel
- Buch Castañer, Miquel
- Buch Perez, David
- Cabratosa Pla, Joan
- Caritg Mont, Miquel
- Carrasco Sánchez, Emili
- Carrero Busquets, Pere
- Carrero Busquets, Joaquim
- Carrero Corominas, Roger
- Casellas Jou, Quim
- Colome Caritg, Mercè
- Colome Caritg, Teresa
- Comas Tubert, Joan
- Corominas Caritg, Miquel
- Cortada Canals, Marc
- Cuevas Boix, Ferran
- Cuevas Costeja, Llorenç
- Dòsil Bonmatí, Mireia
- Duran Abulí, Ferran
- Estarriola Soler, Josep
- Estela Roura, Joan
- Fàbrega Ramon, Arnau
- Fàbrega Ramon, Marina
- Falgaron Bertran, Jordi
- Falgueras Pla, Sasha
- Farcy Bermejo, Jordi
- Ferrando Ferrando, Xavier
- Ferres Costa, Joan
- Ferres Vergés, Francesc
- Font Falgàs, Francesc
- Font Falgàs, Marc
- Font Falgàs, Paula
- Freixa Darné, M. Àngels
- Frigola Buixeda, Cèlia
- Frigola Torrent, Joan
- Frigola Torrent, Núria
- Gameró Fauró, Anna M.
- Gameró Fauró, Josep
- Garcia Arbós, Salvador
- García Bassols, Pau
- Genebat Ribera, Joan
- Gironell Compte, Alexandre
- Gironell Gameró, Martí
- Ginesta Sarola, Jordi
- Gómez Barri, Josep
- Gratacós Roca, Guillem
- Grau Castanyer, Sílvia
- Grau Castanyer, Joaquim
- Grèbol Roura, Joan
- Guardiola Pijaume, Enric
- Guardiola Ros, Adrià
- Guardiola Ros, Maria
- Guardiola Vallmajó, Teresa
- Guitart Palacios, Xavier
- Güell Juan, Josep
- Güell Sánchez, Jacint
- Guillamet Comamala, Martí
- Guillamet Gala, Martí
- Gussinyer Cuevas, Adrià
- Heras Herraiz, Ignacio
- Hurtós Rovira, Jordi
- Jarillo Bonet, Isaac
- Jofre Roca, Carme
- Jordà Mas, Anna
- Jordà Segura, Jordi
- Jou González, Felipa
- Jou Ventura, Josep Francesc
- Juanola Argente, Imma
- Juanola Guardiola, Nil
- Juanola Juncà, Vicenç
- Juanola Quintana, Albert
- Juanola Sánchez, Albert
- Juncà Gratacós, Ramon
- Juncà Parés, Jordi
- Juncà Parés, Lluís
- Juncà Ramon, Regina
- Juncà Ramon, Manel
- Lagares Corominas, Narcís
- Lagares Gameró, Josep
- Lagares Gameró, Narcís
- Lagares Mir, Jordi
- Lagares Mir, Maria
- Lagares Palacios, Marc
- Lagares Palacios, Adrià
- Lagares Puig, Xevi

- Lagares Roset, Jordi
- Lagares Roset, Josep M.
- Luengo Lopez, Antoni
- Mas Casadevall, Elisa
- Mas Hormigo, German
- Mas Serra, Francesc
- Masllorens Serrat, M. Eugènia
- Masoliver, Eloi
- Mir Porcell, Marta
- Moncanut Frígola, Joaquim
- Monell Prujà, Maria
- Oliveras Prujà, Sara
- Oliveras Surroca, Narcís
- Oliveras Torres, Sabina
- Pairó Moradell, Núria
- Palacios Gordillo, Rosa M.
- Parés Figueras, Bernat
- Pastoret Casellas, Manel
- Pastoret Iglesias, Joan
- Pla Planas, Albert
- Pons Portas, Família
- Pont Colom, Jaume
- Porras Córdoba, Jonathan
- Portas Arbusà, Montse
- Portas Balateu, Gerard
- Portas Brunsó, Lola
- Prat Pujeu, Maria
- Prujà Bosch, Joaquina
- Prujà Caritg, Emília
- Prujà Mañach, Jaume
- Prujà Masmitjà, Benita
- Prujà Privat, Margarita
- Puig Maurice, Abel-Narcís de
- Puigdemont Balés, Isaac
- Pujol Serra, Josep
- Pujolar Senpau, Jordi
- Quera Hurtós, Pere
- Quintana Vilà, Joaquim
- Ramon Sánchez, Manuel
- Reig Corominas, Felisa
- Reig Saubí, Francesc
- Reixach Estañol, Carles
- Reixach Estañol, Nora
- Roca Garcia, Xavier
- Rodríguez Ortiz, Ramon
- Ros Pararols, Joan
- Rost Felip, Enric
- Rost Felip, Josep M.
- Roset Balateu, Jordi
- Roura Demiquels, Carmelita
- Roura Juan, Jaume
- Rubert Fauró, Lluís
- Rubirola Juncà, Lluís
- Sala Brunsó, Jordi
- Sala Brunsó, Francesc X.
- Sala Planas, Rosa
- Sala Tubert, Lluís
- Sánchez Banal, Pere
- Sánchez Herreros, Àngel
- Sande Del Estal, Laura
- Sarola Costa, Joan
- Serra Falgarona, Irene
- Serra Figa, Gemma
- Serra Figa, Gerard
- Serra Regalat, Ricard
- Serrat Fauró, Pilar
- Serrat Pumarola, Antoni
- Solà Calmó, Joaquim
- Solà Codony, Jordi
- Solavera Pons, Francesc
- Solavera Pons, Maria
- Soler Puig, Eulàlia
- Soy Ferrés, Marc
- Sucarrats Masgrau, Roger
- Sucarrats Portella, Miquel
- Tarrés Guardiola, Jaume
- Tarrés Prujà, Carme
- Tarrés Prujà, Dolors
- Teixidor Peracaula, Jordi
- Tenas Mañans, Genís
- Torrent Bach, Lluís
- Torres González, Josep M.
- Torres Pleite, Cristina
- Torres Pleite, Alexandre
- Torres Sánchez, Alejandro
- Trayter Puig, Albert
- Trayter Puig, Lluís
- Trill Iglesias, Pau
- Trill Iglesias, Clara
- Trunyó Torcal, Pol
- Valencia Buixeda, David
- Vaquero Garrido, Marc
- Ventura Mas, Pere
- Vergés Cruz, Natàlia
- Vidal Peracaula, Albert
- Vila Cornellà, Imma
- Vila Cornellà, Marta
- Vilagran Viñas, Miquel

AMICS PROTECTORS DE LA CONGREGACIÓ

Estat de comptes

CONCEPTE	COBRAMENTS	PAGAMENTS
SALDO ANTERIOR	10.052,98	
Donatiu Abel-Narcís de Puig Maurice	50,00	
Interessos Caixa Girona		12,84
Donatiu una devota	20,00	
Pagament anual domini dolorsdebesalu.cat		46,40
Donatiu Amparo Gil	30,00	
Donatiu una devota	150,00	
Pagament Director orquestra		300,00
Donatiu Maria Colomer Gorgoll	50,00	
Donatiu una devota	10,00	
Congregants Pere i Marc Cortada	30,00	
Donatiu Família Quintana	15,00	
Donatiu Maria Lluïsa Oliveras	10,00	
Donatiu una devota T.O.	40,00	
Donatiu una devota	10,00	
Donatiu C.S.	10,00	
Donatiu una devota	30,00	
Donatiu D.S.	60,00	
Donatiu una família Congregants	100,00	
Donatiu Faustina de Sola Morales Dou	300,00	
Pagament GNA Serveis Telemàtics		620,37
Donatiu M.R.	30,00	
Donatiu Gilberta Ulles Bach-Esteve	50,00	
Repartiment Programes		110,00
Donatiu LC Premià de Mar	50,00	
Pagament Fonda Siqués		428,39
Pagament Cal Enric		69,30
Pagament Fleca Descamps		189,00
Pagament Pastisseria Surroca		652,65
Pagament Mateo Ros		192,00
Pagament Fleca Isabel		180,00
Pagament Can Quei		420,00
Aportació Mateo Ros	50,00	

CONCEPTE	COBRAMENTS	PAGAMENTS
Pagament Factura Gràfiques Alzamora		2.430,12
Aportació Caixa Girona	50,00	
Donatiu T.P.C.	30,00	
Pagament Canallers Cuir		70,00
Pagament Bugaderia		98,00
Donatiu Lluís Alguerri	30,00	
Donatiu Joan Balateu-Carme Rubio	30,00	
Donatiu A.P.	50,00	
Donatiu S.M.I. - Flors Verge	100,00	
Donatiu M.V.	25,00	
Donatiu D.G.	30,00	
Pagament Orquestra		2.250,00
Interessos Banco Popular		51,25
Devol. Interessos Banco Popular (Any 2010)	248,70	
Pagament Factura Bellosso (Lamparario Electrónico)		1.727,31
Quota Amics Protectors	2.528,71	
Donatiu D.P.	25,00	
Disseny Etiqueta Ampolla Ratafia		886,00
Impremta Mateu		77,00
Aportació Gestoria Bassols	50,00	
Aportació Bco. Bilbao Vizcaya	50,00	
Aportació Restaurant Can Quei	50,00	
Aportació Grup Cal Parent	50,00	
Aportació Plana-Hurtos	50,00	
Aportació Falgarona	50,00	
Aportació Algiss	50,00	
Aportació Cons. Guardiola, S.L.	50,00	
Aportació Cros Const. Mecàniques	50,00	
Aportació El Rebot	50,00	
Aportació Josep Estarriola	50,00	
Aportació Família Font	50,00	
Aportació J. Juanola	50,00	
Aportació Mas Ventura	50,00	

CONCEPTE	COBRAMENTS	PAGAMENTS
Aportació Mobles i Dec. Iglesias	50,00	
Aportació Pastisseria Surroca	50,00	
Aportació Renault	50,00	
Aportació Vicenç Riu	50,00	
Aportació Supermercat J. Vidal	50,00	
Aportació Agro Bosch	50,00	
Aportació Tallers L. Sanz	50,00	
Aportació Instal. X. Portas	50,00	
Aportació Restaurant Cúria Reial	50,00	
Aportació S. Vilarrasa, S.A.	50,00	
Aportació Mecanitzats J. Ventura	50,00	
Aportació Habitacions Marià	50,00	
Aportació Estació Servei (Serinyà)	50,00	
Aportació Tallers Mecanitzats Llam, S.L.	50,00	
Aportació Juanola Transports	50,00	
Aportació Autoelectric Besalú, S.L.	50,00	
Aportació Carrocerías Esmi, S.L.	50,00	
Aportació Joan Trulls, S.L.	50,00	
Aportació Fleca Descamps	50,00	
Aportació Serfri 2002, S.L.	50,00	
Aportació Carnisseria Roura	50,00	
Aportació Rost Tecnologia Mecànica	50,00	
Aportació Mañas Tot Fusta	50,00	
Aportació German Perruquers	50,00	
Aportació Sancs Plaur, S.A.	50,00	
Aportació Casa Zafont	50,00	
Aportació Família Gratacos-Ortiz	50,00	
Donatiu M.I.T.	15,00	
Donatiu J. Burgas	30,00	
Venda Imatges de Plom	180,00	
Fra. Trofeus Concurs Pintura i Dibuix		100,00

CONCEPTE	COBRAMENTS	PAGAMENTS
Interessos BBVA		13,50
Fra. Escultures Verge		330,00
Pagament Factura Esteve Sánchez Blanco		1.332,36
Pagament Reportatge Processó-Fotògraf		750,00
Fra. Concurs Pintura i Dibuix		6,00
Donatiu C.F.B.	15,00	
Donatiu M.J.S.	10,00	
Donatiu C.V.F.	15,00	
Pagament Factura Ratafia Russet, S.L.		2.873,00
Venda Fira Ratafia	770,00	
Loteria	2.408,80	
Segells Enviament Programes		180,00
Compra Corones		400,00
Aportació Metalquímia	50,00	
Fra. Bastida		108,50
Donatiu una família devota	530,00	
Donatiu Joan Bosch	108,50	
Donatiu Josep Juanola	500,00	
Donatiu D.M.	15,00	
Donatiu Pepita Felip	50,00	
Donatiu S.M.I. - Flors Verge	100,00	
Donatiu una família devota	40,00	
Compra 2 Llibres per a l'arxiu VCMDDDB		40,00
TOTAL	21.182,69	16.943,99
Saldo actual	4.238,70	

Relació de col·laboradors

Col·laboradors que han fet possible aquest programa:

AJUNTAMENT DE BESALÚ	SERFRI 2002, S.L.	GERMAN PERRUQUERS (BANYOLES)
GESTORIA BASSOLS	CONSTRUCCIONS GUARDIOLA, S.L.	TALLERS L. SANZ, S.A.
METALQUIMIA, S.A.	CROS CONSTRUCCIONS MECÀNIQUES	INSTAL·LACIONS X. PORTAS
BANCO BILBAO VIZCAYA	EL REBOST DEL COMTAT DE BESALÚ	AGRO BOSCH
“LA CAIXA”	ALGISS (GRUPO URALITA)	SUPERMERCAT J. VIDAL
PRÒXIM-MATEU ROS	MILAR-JOSEP ESTARRIOLA	BAR-RESTAURANT CÚRIA REIAL
BAR-RESTAURANT CAN QUEI	FAMÍLIA FONT	S. VILARRASA, S.A.
FONDA SIQUÉS	J. JUANOLA, S.L.	MECANITZATS J. VENTURA S.L.
HOTEL COMTE TALLAFERRO CAN GÜELL RESORT	MAS VENTURA, S.L.	HABITACIONS MARIÀ
CARNISSERIA ROURA	MOBLES I DECORACIÓ IGLESIAS	ESTACIÓ SERVEI (SERINYÀ)
CASA ZAFONT	PASTISSERIA SURROCA	TALLERS MECANITZATS LLAM, S.L.
FAMÍLIA GRATACÓS-ORTIZ	RENAULT - RAFEL SOLÀ	JUANOLA TRANSPORTS
PLANA-HURTÓS ENGINYERS, SLP	CONSTRUCCIONS BALDIRI PUJADAS, S.L.	AUTO ELÈCTRIC BESALÚ, S.L.
FALGARONA, S.L.	VICENÇ RIU I TEIXIDOR	CARROCERIES ESMI, S.L.
ROST TECNOLOGIA MECÀNICA	SACS PLAUR, S.A.	JOAN TRULLS, S.L.
	FLECA DESCAMPS	MAÑAS TOT EN FUSTA

Altres col·laboradors:

AJUNTAMENT DE BESALÚ	TALLERS L. SANZ
FONDA SIQUÉS	DIPUTACIÓ DE GIRONA
CONSELL COMARCAL DE LA GARROTXA	METALQUIMIA, S.A.
ALBERT CUEVAS (ESTANC)	FAMÍLIA DE SOLÀ-MORALES
NOVETATS CARME	